

Support to the Preparation of Social Climate Plans

D2 validation workshop

19.02.2025

(Online)

This project is funded by the European Union. Its contents are the sole responsibility of the authors. The views expressed herein can in no way be taken to reflect the official opinion of the European Union.

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

Sociálno-klimatický plán Slovenska

Podpora spravodlivej a inkluzívnej zelenej transformácie
prostredníctvom Sociálno-klimatického fondu Európskej únie

Jarmila Trenčanská – sekcia plánu obnovy
Úrad podpredsedu vlády SR pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku

Sociálno-klimatický fond EÚ

- Súčasť legislatívneho balíka *Fit-for 55* za účelom dosiahnutia cieľov Európskej zelenej dohody (Green Deal)
- Transpozíciou smernice EÚ č. 2023/959 z 10.mája 2023 sa systém obchodovania s emisiami sa rozšíri na sektor budov a cestnej dopravy (ETS2)
- Všeobecným cieľom fondu je prispieť k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite riešením sociálnych vplyvov začlenenia obchodovania s emisnými kvótami z odvetvia cestnej dopravy a budov do tzv. ETS2 (Nariadenie EÚ 2023/959)

Osobitné ciele fondu:

- ✓ podpora zraniteľných domácností,
- ✓ podpora zraniteľných mikropodnikov,
- ✓ podpora zraniteľných používateľov dopravy,

Forma podpory:

- ✓ opatrenia a investície sú určené na zvýšenie energetickej efektívnosti budov, dekarbonizáciu vykurovania/chladenia budov, poskytnutie lepšieho prístupu k mobilite a doprav s nulovými emisiami

Základné informácie o Sociálno-klimatickom fonde

- Zriadenie Sociálno-klimatického fondu - Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2023/955 z 10 .mája 2023
- Celková alokácia SKF na roky 2026-2032 – 65 mld. Eur/54,6 mld. Eur pre všetky ČŠ EÚ
- Každý členský štát predloží EK Sociálno klimatický plán (SKP) do 30.6.2025
- Každý členský štát zabezpečí súlad SKP s aktualizovaným Národným energeticko-klimatickým plánom
- Maximálna finančná alokácia pre Slovensko – predstavuje podiel vo výške 2,36%, t.j. **1,53 mld. Eur/1,28 mld. Eur** (v prípade účinnosti ETS2 až od 2028)
- Národné spolufinancovanie predstavuje minimálne 25% odhadovaných celkových nákladov
- Koordinácia prípravy Sociálno-klimatického plánu – Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA) na Úrade podpredsedu vlády SR pre plán obnovy a znalostnú ekonomiku

Čas	Položka
13:00 – 14:50	<ul style="list-style-type: none">• Otvorenie• Príhovor (NIKA, SG REFORM?)• Predstavenie projektu a cieľov workshopu (P. Janoška)• Analýza dopadov ETS2 na zraniteľné skupiny (J. Cludius a D. Dokupilová)• Diskusia
14:50 – 15:00	Prestávka
15:00 – 17:00	<ul style="list-style-type: none">• Prvotný návrh národného zoznamu opatrení a investícií SKP• Oblasť budov (J. Bendžalová)• Oblasť dopravy (M. Darmo)• Diskusia

Úvodný príhovor

*Erna Dohnáliková - Generálna riaditeľka sekcie plánu
obnovy
(NIKA, Úrad podpredsedu vlády SR pre plán obnovy a
znanostnú ekonomiku)*

Opening remarks

*Mette Quinn - Head of Unit: ETS Policy Coordination and
International Carbon Markets
(DG CLIMA - European Commission)*

Predstavenie projektu a cieľov workshopu

www.trinomics.eu

Scope and objectives

The objective of this project is to support nine European member states: Romania, Denmark, Belgium, Croatia, the Czech Republic, Finland, Latvia, Lithuania and Slovakia, in the development of Social Climate Plans (SCP) within the Social Climate Fund (SCF). These plans must be submitted by June 30, 2025.

As part of this project, the consortium has:

- analysed the effects of ETS2, particularly in the context of energy and transport poverty, and identify the vulnerable households, transport users and micro-enterprises in each Member State;
- provided other inputs for the preparation of the SCPs, such as stakeholders engagement and stakeholder events.

The consortium is currently working on identifying, characterising and assessing measures and investments to be considered for Member States' SCPs;

Analysis of the impact of ETS2 on vulnerable groups

www.trinomics.eu

Disclaimer

The results presented here are preliminary findings of the analysis of the impact carried out as part of the TSI project. These results are currently under review and should be considered indicative at this point in time. They should also not be circulated further.

It is important to note that the majority of the analysis presented focusses on the cost increases due to ETS2, and it is based on conservative assumptions, for example in terms of consumer elasticity to price increases. ETS2 is part of a broader package of policies which have been thoroughly assessed in other reports and have been shown to have broadly positive impacts across Member States.

Uvedené výsledky predstavujú predbežné zistenia analýzy vykonanej v rámci TSI projektu. Tieto výsledky sa v súčasnosti prehodnocujú a v tejto chvíli by sa mali považovať za orientačné. Nemali by sa tiež ďalej šíriť.

Disclaimers II

- Throughout this assessment, we encountered several challenges that must be acknowledged when interpreting the findings. Despite utilising a comprehensive array of datasets at local, national, and EU levels, data gaps and limitations persist. Additionally, the recent energy crisis and the COVID-19 pandemic have significantly altered several trends, leaving the long-term effects of rising prices uncertain.
 - The introduction of new concepts within the Social Climate Fund Regulation, such as vulnerable transport users and micro-enterprises, has also posed challenges due to the absence of established assessment methodologies. Furthermore, the ETS2 operates within a complex policy framework, making it difficult to isolate its specific impacts and introducing a considerable margin of uncertainty into our results.
 - Engagement with stakeholders will be crucial in this process. Strengthening collaboration with key groups, including representatives from vulnerable communities, will help refine proposed measures and secure commitment for their implementation. The findings from this assessment should serve as a foundation for fostering dialogue and building consensus around priority actions.
-

- Micro modelling for households and transport users relies on the EU HBS 2015 and the EU SILC 2023. Results will be updated as soon as the national HBS 2023 will be available.
 - The EU HBS 2020 is also available, however 2020 is a pandemic year which affects expenditure in the transport sector and there are several data issues with the 2020 dataset.
 - Using 2015 data, we represent a pre-pandemic and pre-energy crisis year, thus giving a more likely impression of a 'regular year'. Since then, consumption of fossil fuels by households has been reduced due to other energy and climate policies and changes in the overall price levels of these fuels → we may overestimate impacts at given prices.
- Some statistics shown are based on Eurostat aggregate statistics
- Analysis of national data is used to further investigate energy poverty in Slovakia, especially related to the spatial context

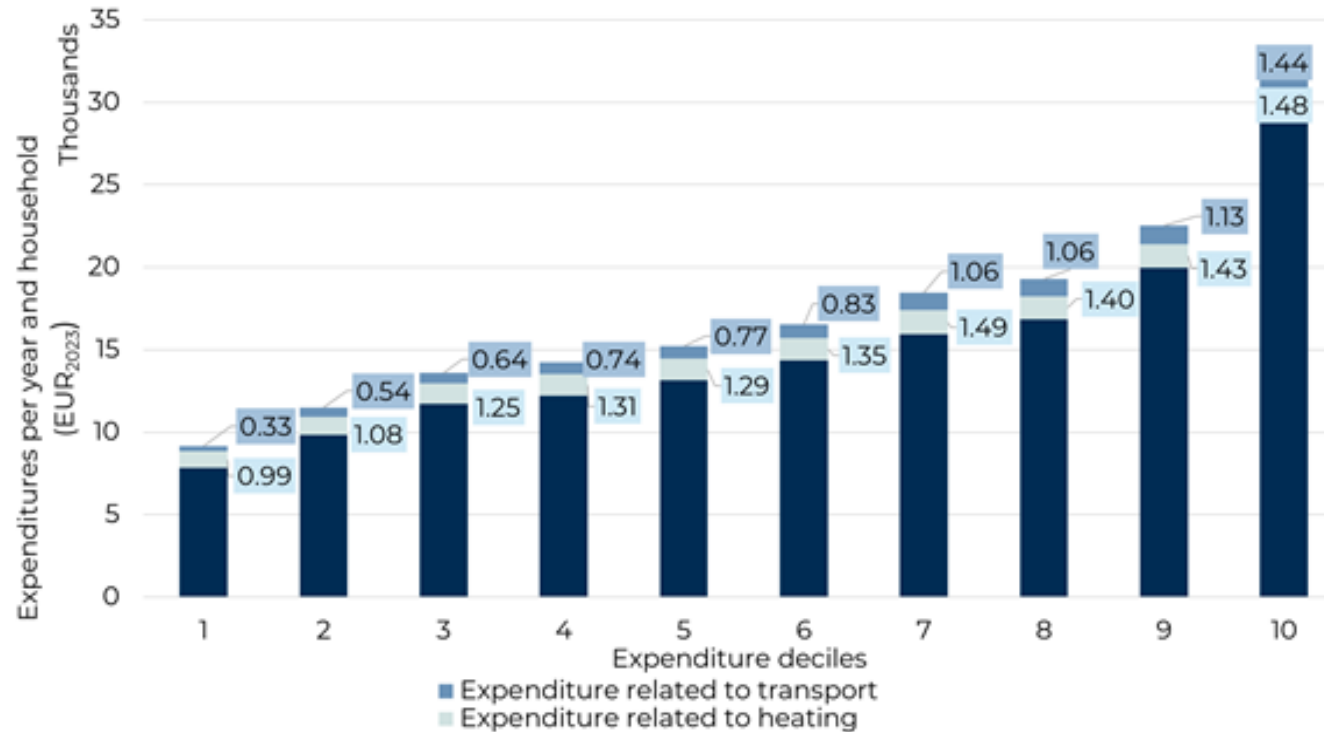
Situation

- Describe the current situation
- Basis for an appropriate set of measures

Total household expenditures and expenditures on heating and transport, based on HBS 2015 and inflated to EUR₂₀₂₃

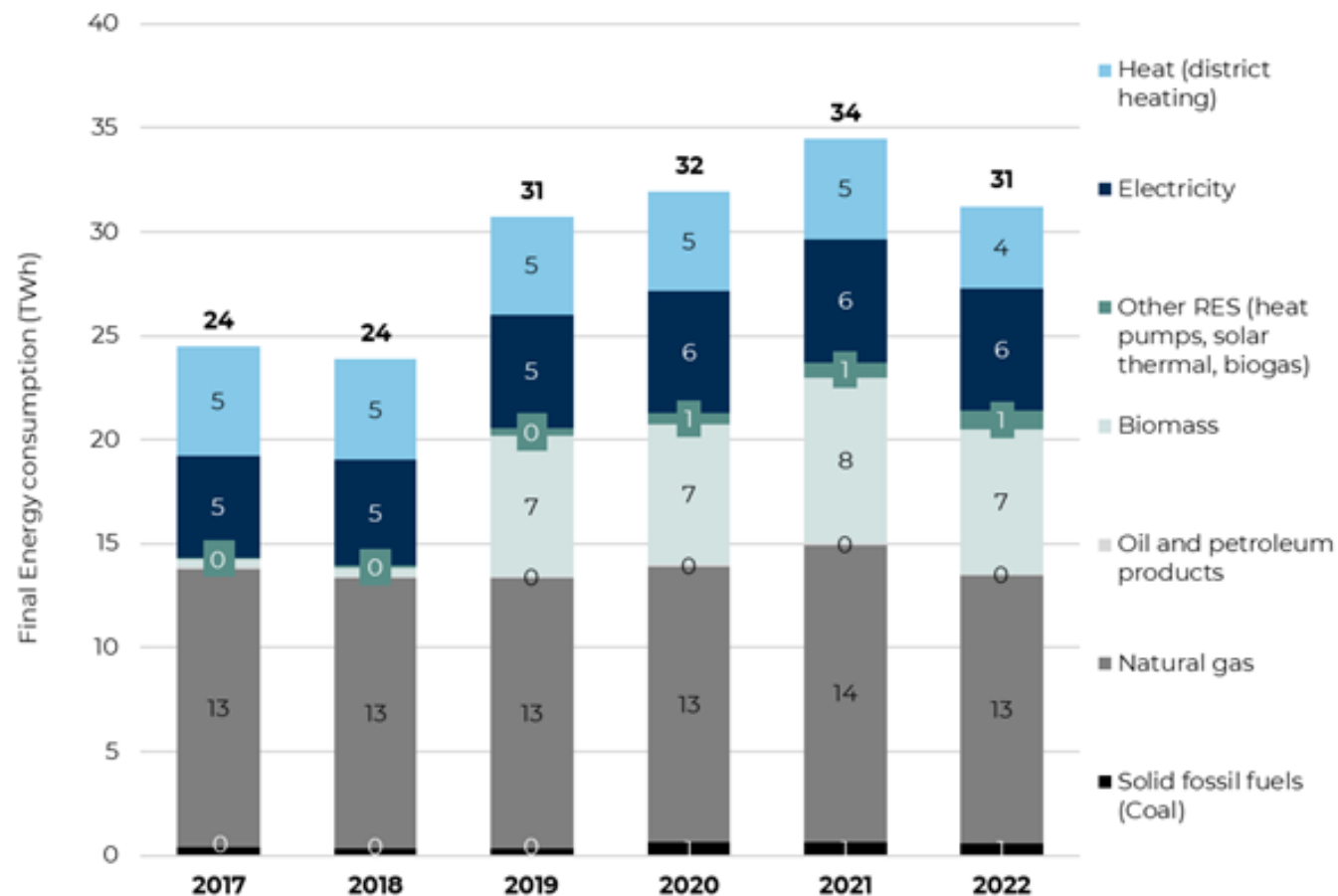
- Slovak households spent 12.5% of their total expenditures on heating and transport – on average

Source: HBS 2015, calculations with Oeko-Institut SEEK-EU micro model
Note : Expenditure deciles are constructed using the new OECD scale. Inflated using the Eurostat all-items HICP for Slovakia of 1.3879.

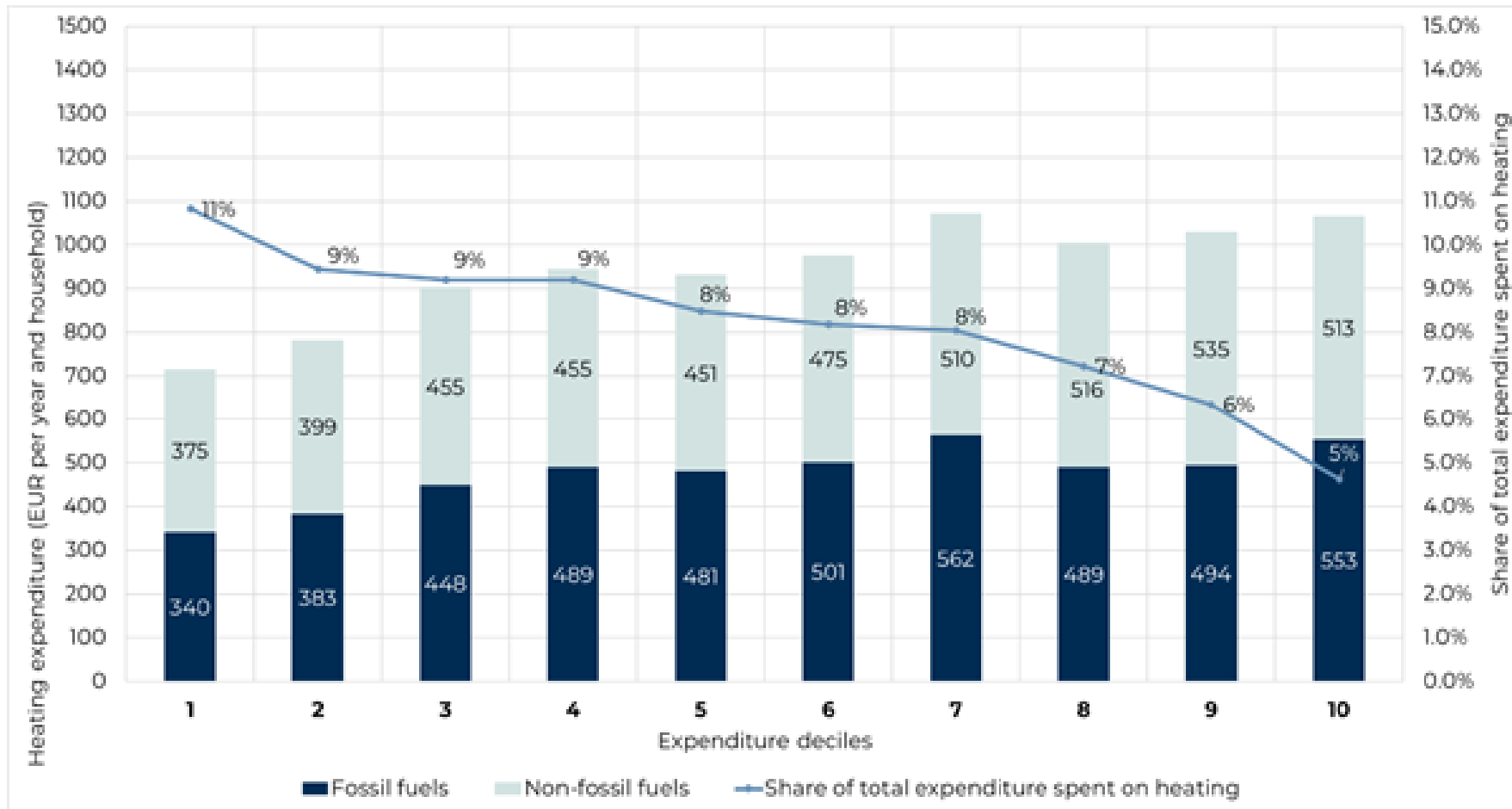

Total final energy consumption in households

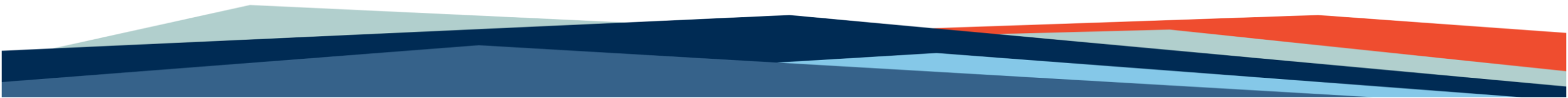

Source: EUROSTAT [nrg_d_hhq]

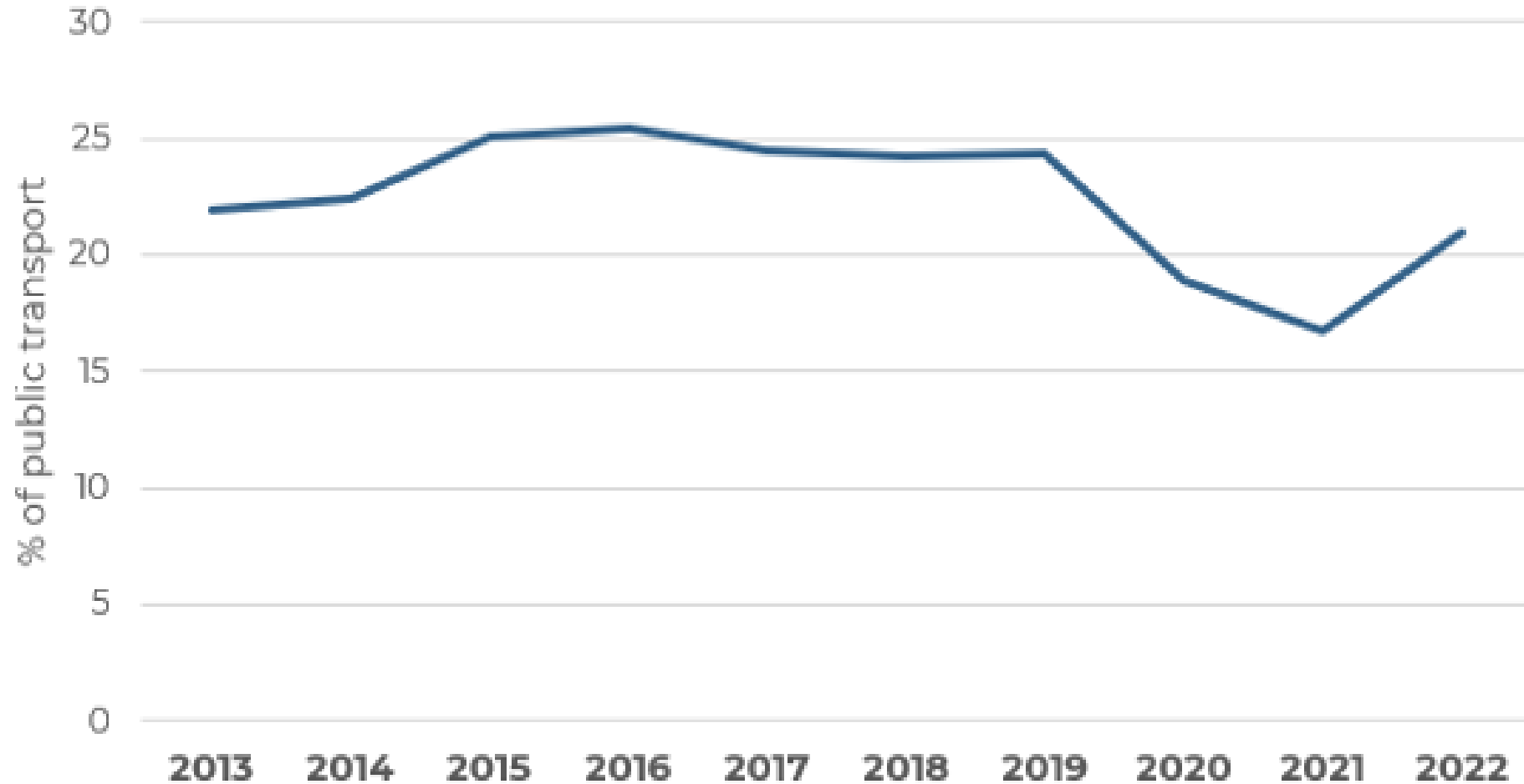
Average total heating expenditure by Slovak households according to the HBS in 2015 inflated to EUR₂₀₂₅

Source: HBS 2015, calculations with Oeko-Institut SEEK-EU micro model

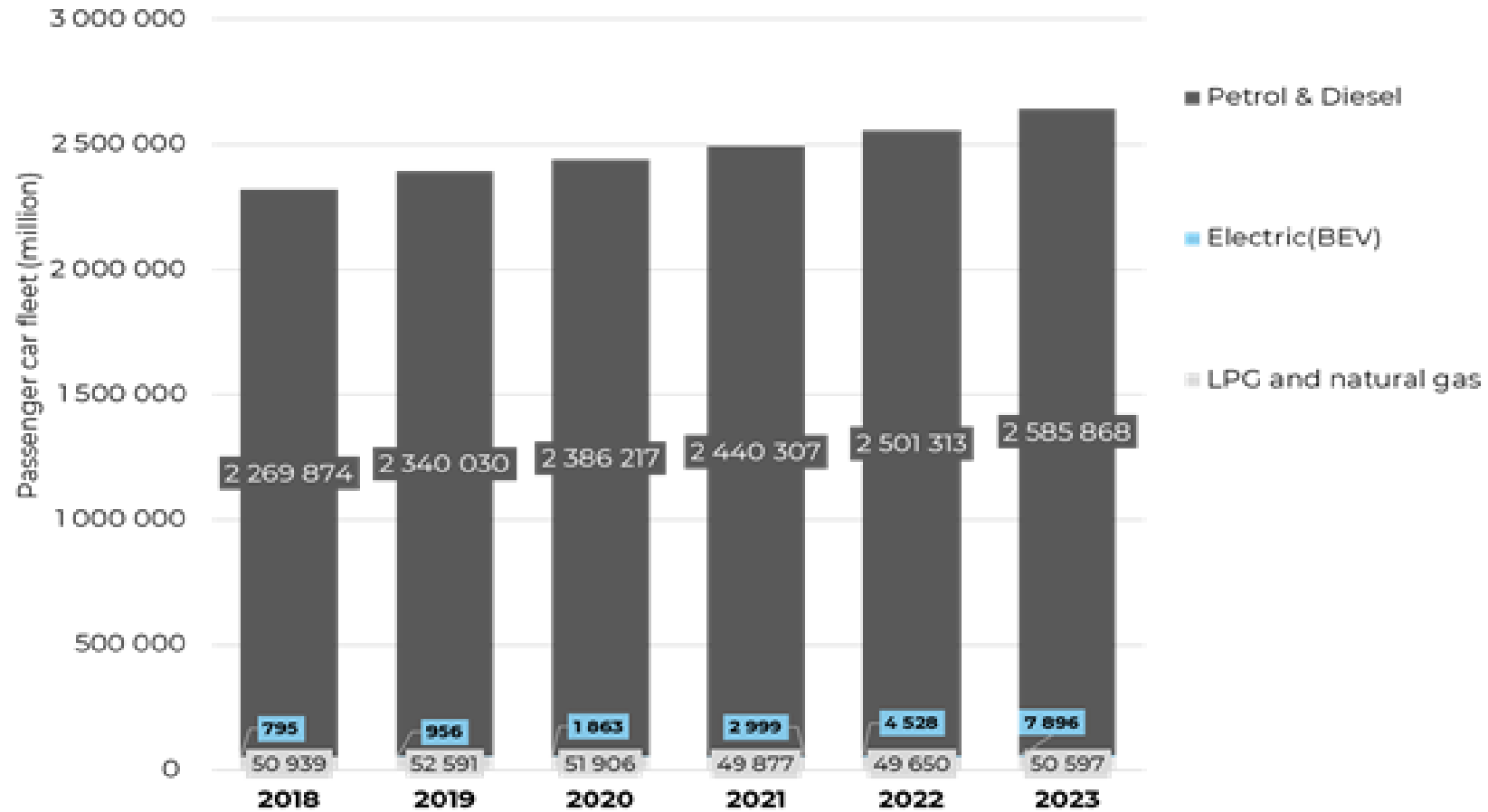
Modal split of inland passenger/km transport

Source: [EUROSTAT \[tran_hv_psmo\]](#)

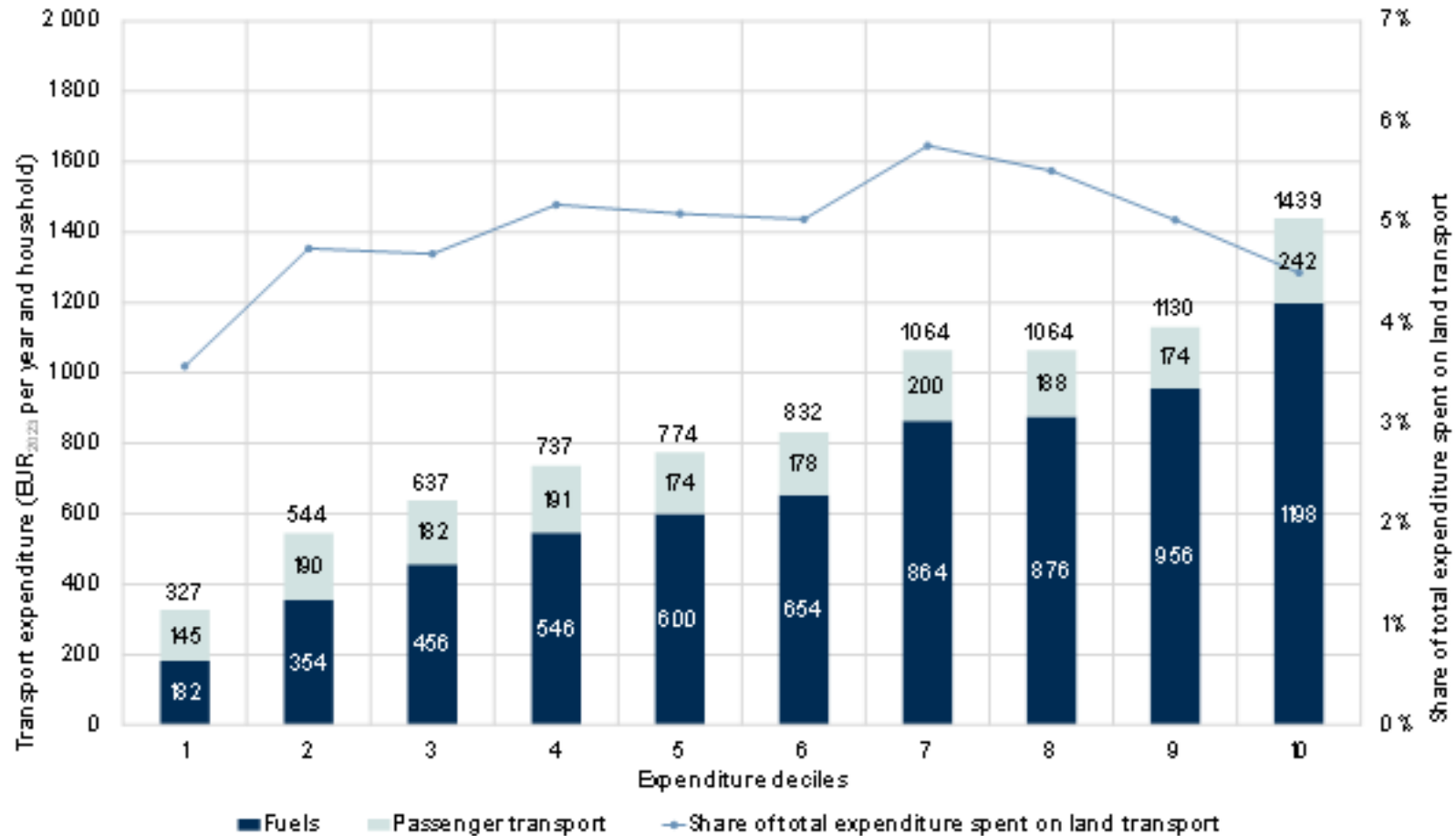

Passenger car fleet by fuel (2018–2023)

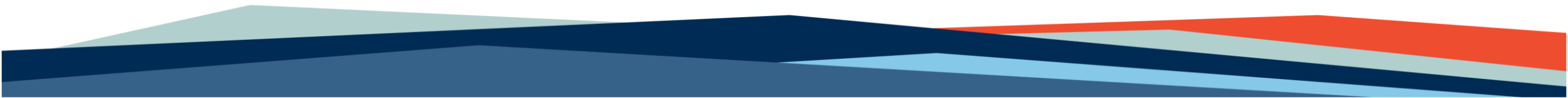

source: Eurostat ([tran_r_elvehst](#))

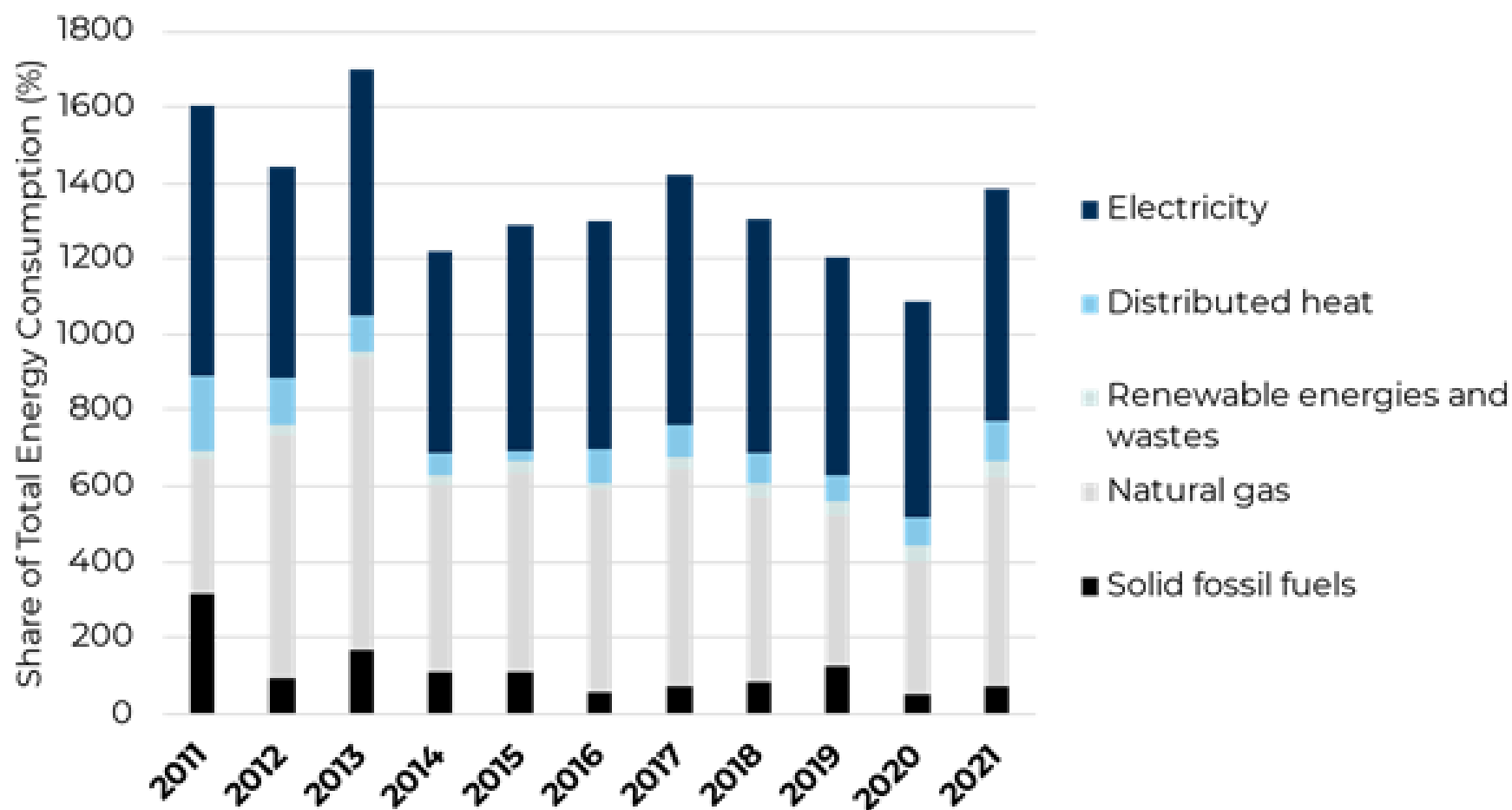
Transport expenditure by Slovak households according to the HBS 2015, inflated to EUR₂₀₂₃

Source: HBS 2015, calculations with Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Energy consumption by fuel for the service sector (2011–2021)

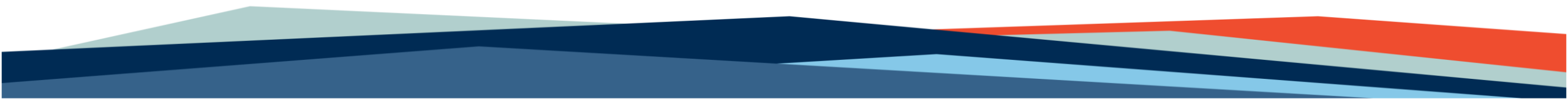

Source: JRC-IDEES [[JRC-IDEES-2021_SK](#)]

Definitions

Trinomics

Energy poverty(#1)

- **EU definition of EP:** ‘Household’s lack of access to essential energy services, where such services provide basic levels and decent standards of living and health, including adequate heating, hot water, cooling, lighting, and energy to power appliances, in the relevant national context, existing national social policy and other relevant national policies, caused by a combination of factors, including at least non-affordability, insufficient disposable income, high energy expenditure and poor energy efficiency of homes’
- **EU definition of vulnerable household:** ‘Households in energy poverty or households, including low income and lower middle-income ones, that are significantly affected by the price impacts of the inclusion of greenhouse gas emissions from buildings within the scope of Directive 2003/87/EC and lack the means to renovate the building they occupy’

Energy poverty(#2)

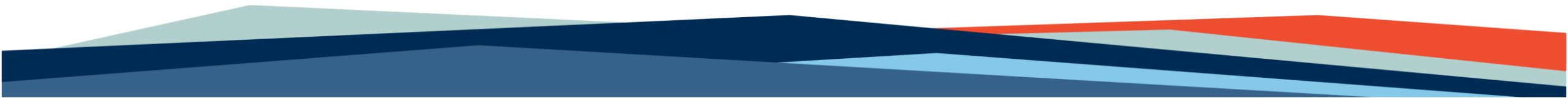

- Working Group on Definitions at the MoE SR
- **Household:** a person living alone or a group of people living together who provide the basic necessities of life.
- Household is in energy poverty if its disposable income is p percent or less of the national median equivalent disposable income, its verifiable energy expenditures are n percent or more of disposable income, and it lives in a dwelling with low energy efficiency, where:
 - the 'p' share, the 'n' share and the 'low energy efficiency criterion' shall be determined by the measure,
 - Suggestion: $p=100\%$ (70%), $n=20\%$ (15%), 'low energy efficiency criterion' = „the dwelling is not insulated“
- **SK definition of vulnerable household:**

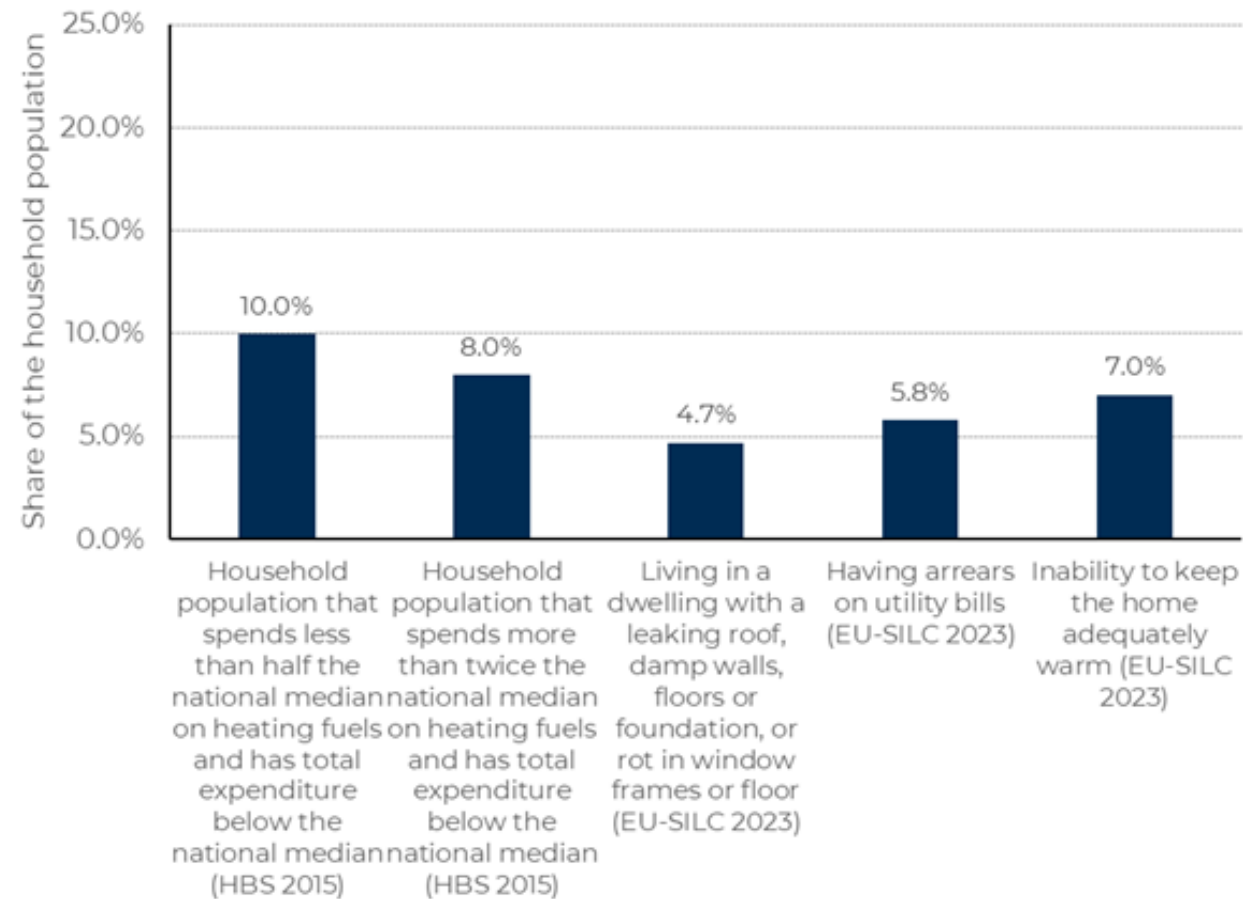
Energy poverty(#2) add

- Hidden energy poverty
- Lacks physical access to electricity supply

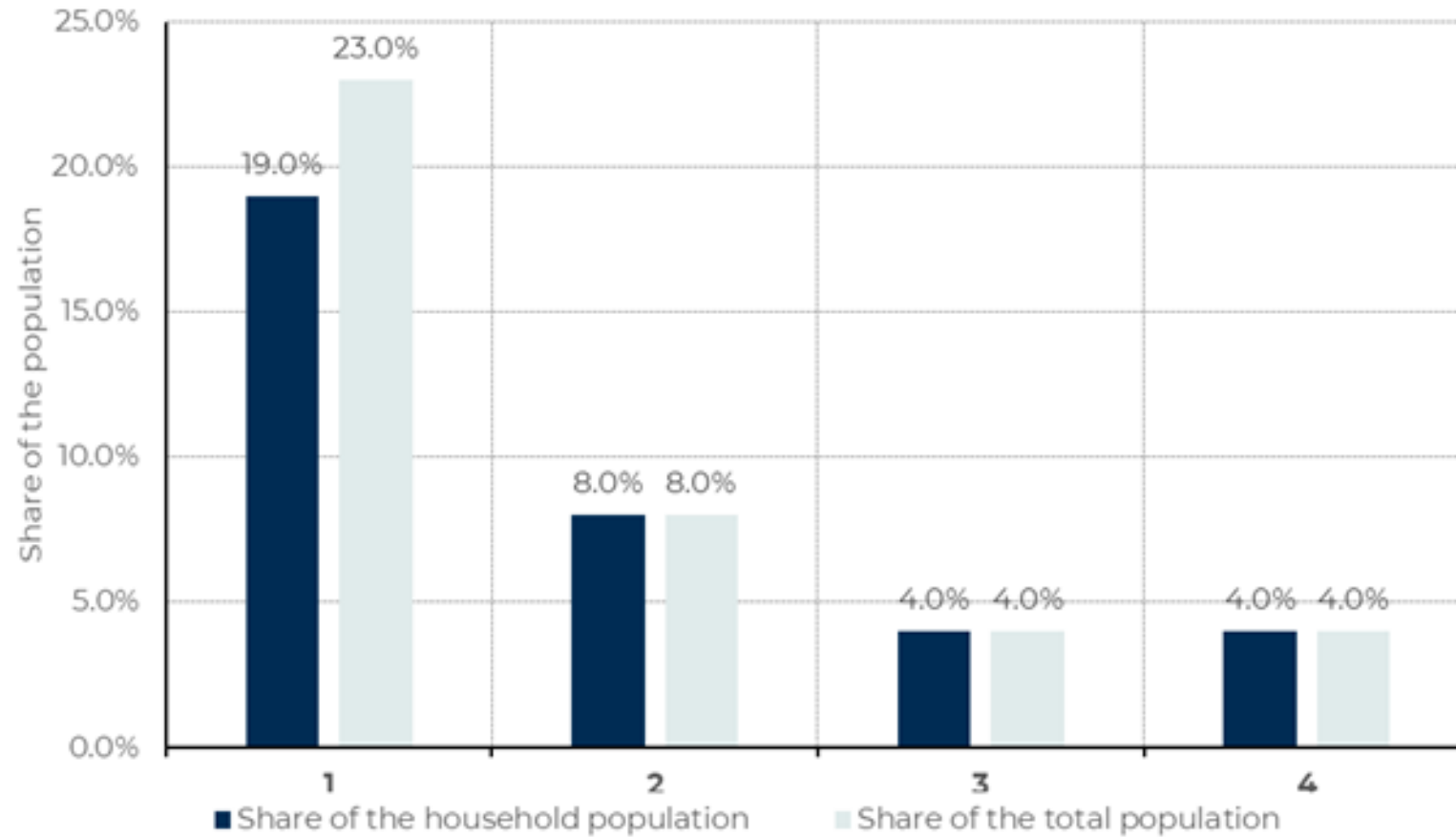

Energy poverty

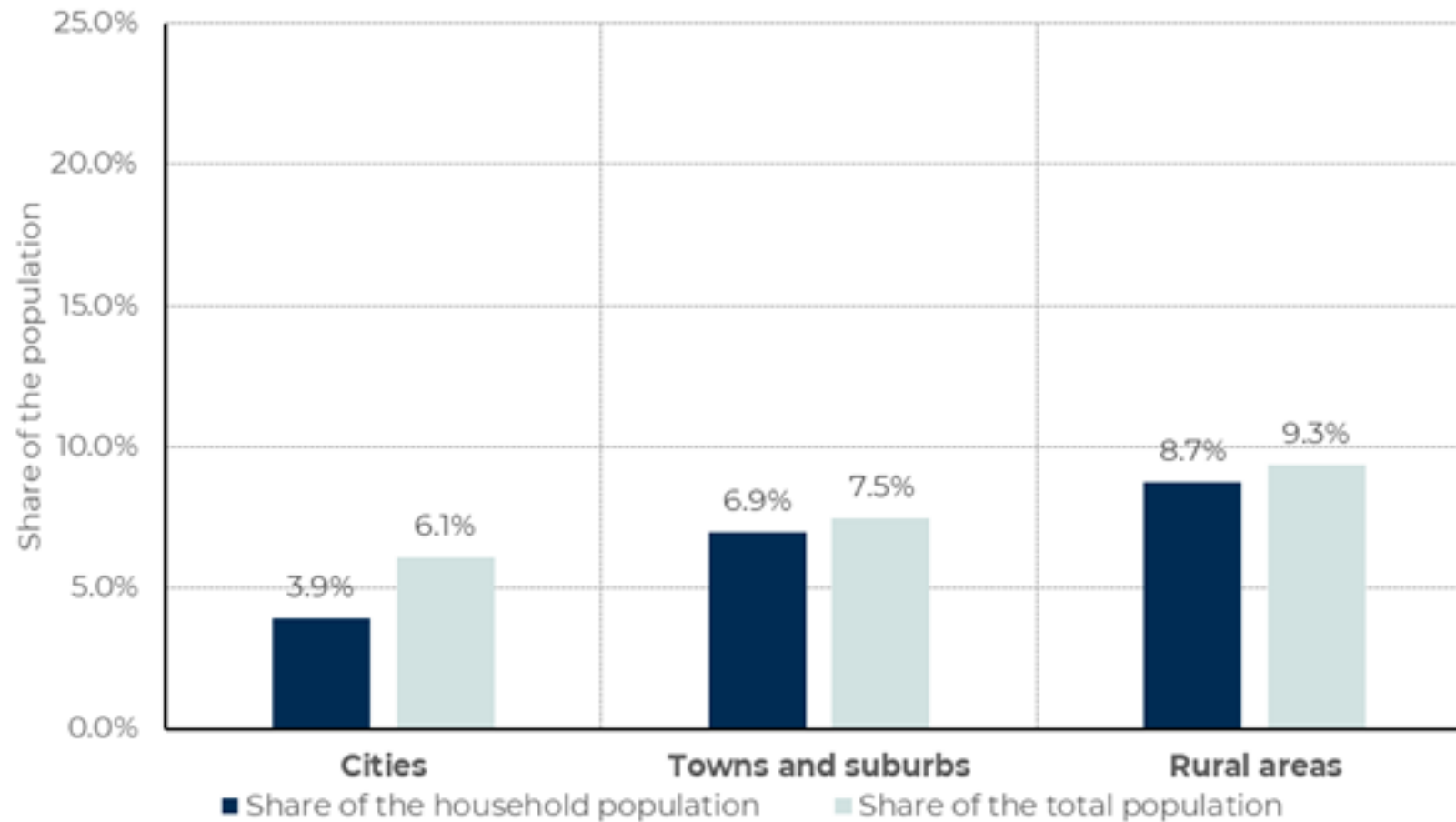
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Inability to keep the home warm by income quintile in Slovakia

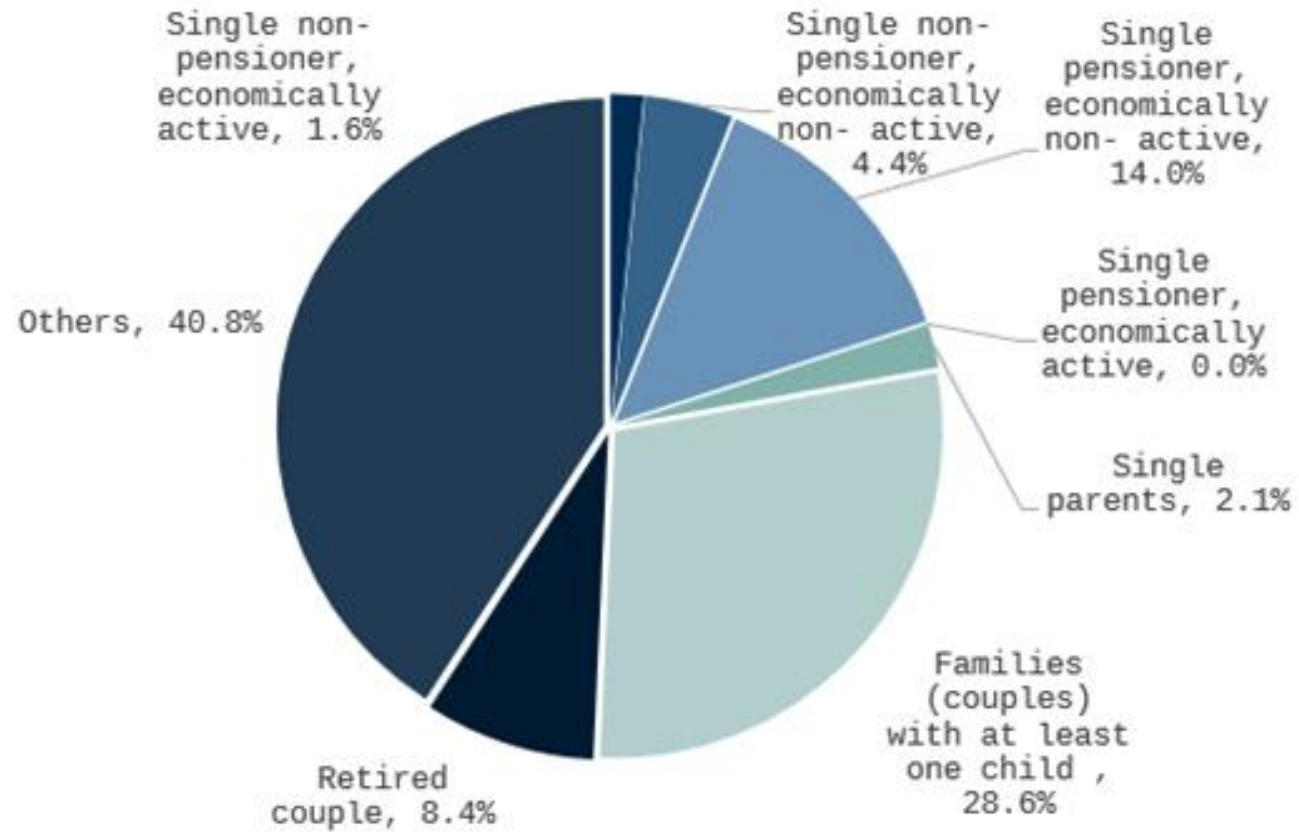
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model, EU-SILC 2023 data

Inability to keep the home warm by urbanisation in Slovakia

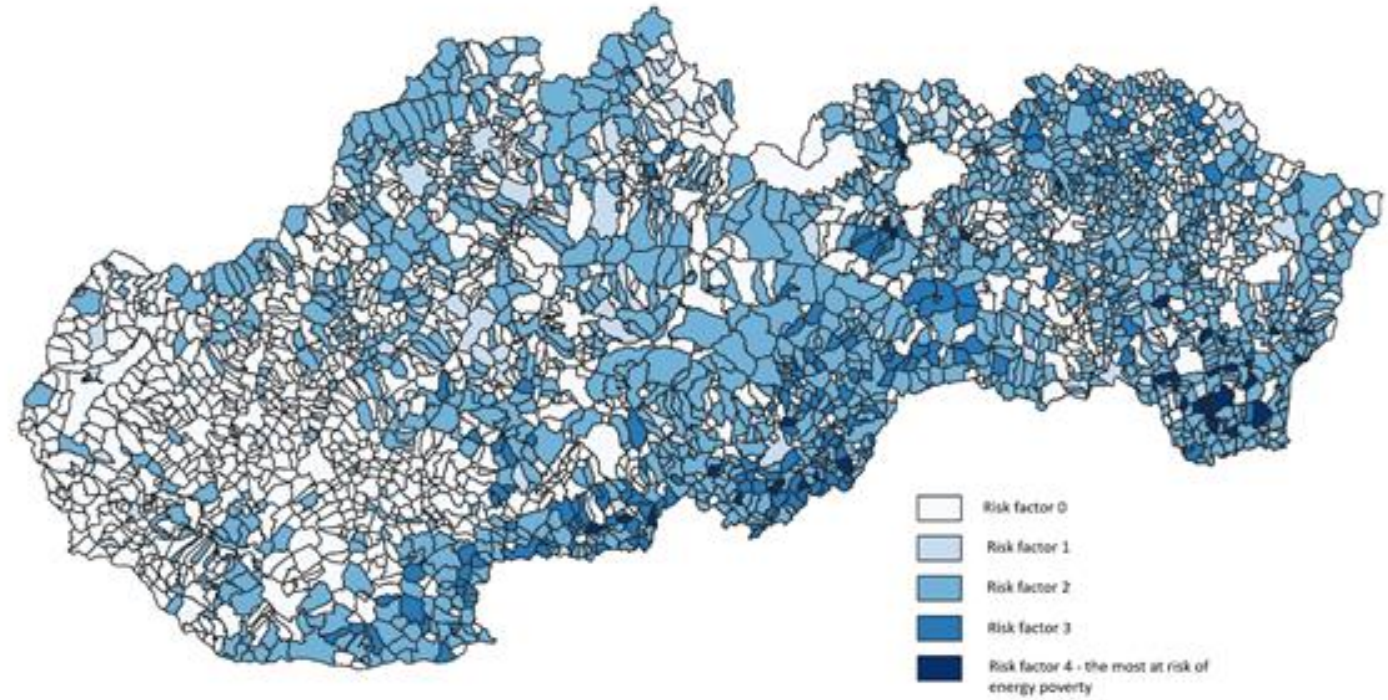
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model, EU-SILC 2023 data

Share of households in energy poverty (National HBS, 2022)

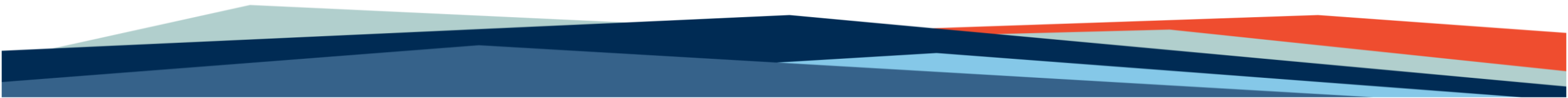

SOURCE: [Dokupilová, Energy poverty 2024](#)

Regional distribution of energy poverty in Slovakia

Source: Dokupilová (2023)

Transport poverty

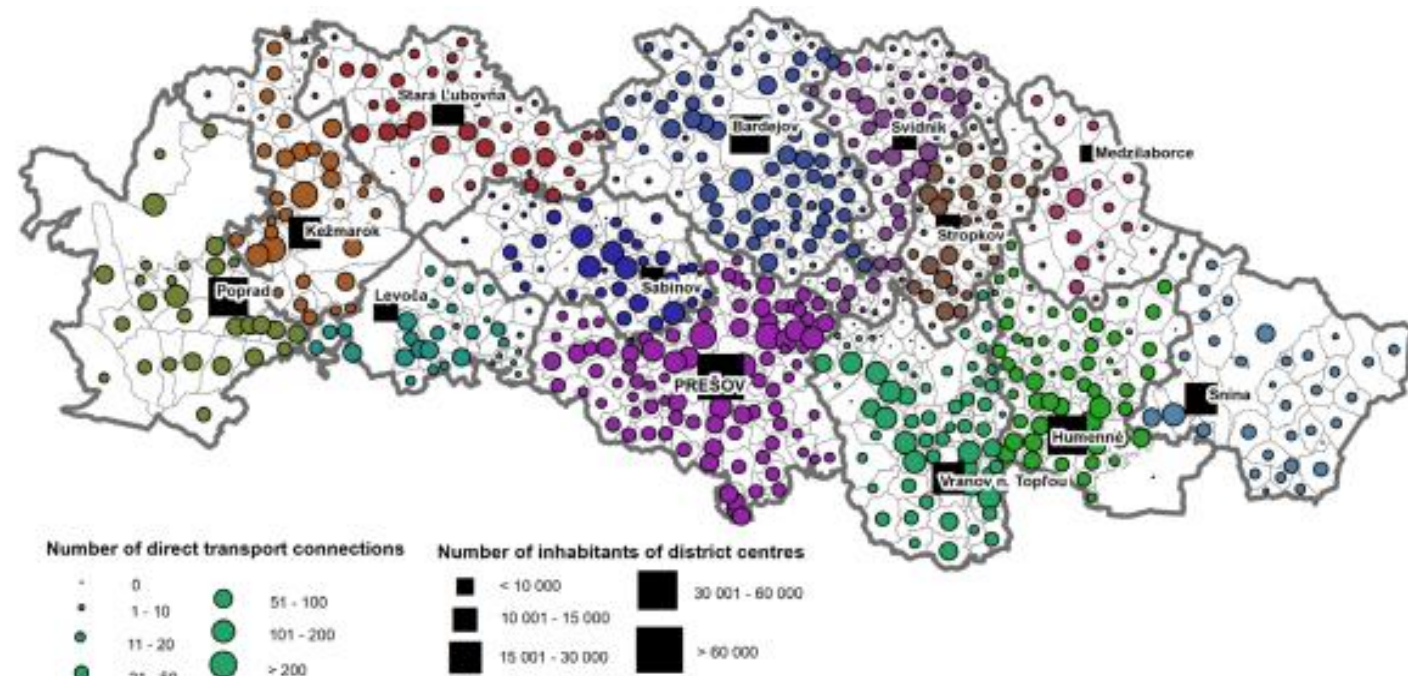
- ‘individuals’ and households’ inability or difficulty to meet the costs of private or public transport, or their lack of or limited access to transport needed for their access to essential socioeconomic services and activities, taking into account the national and spatial context’ (Art. 2(2) SCF Regulation)
- regional transport poverty
- household transport poverty
- individual transport poverty:

Regional transport poverty

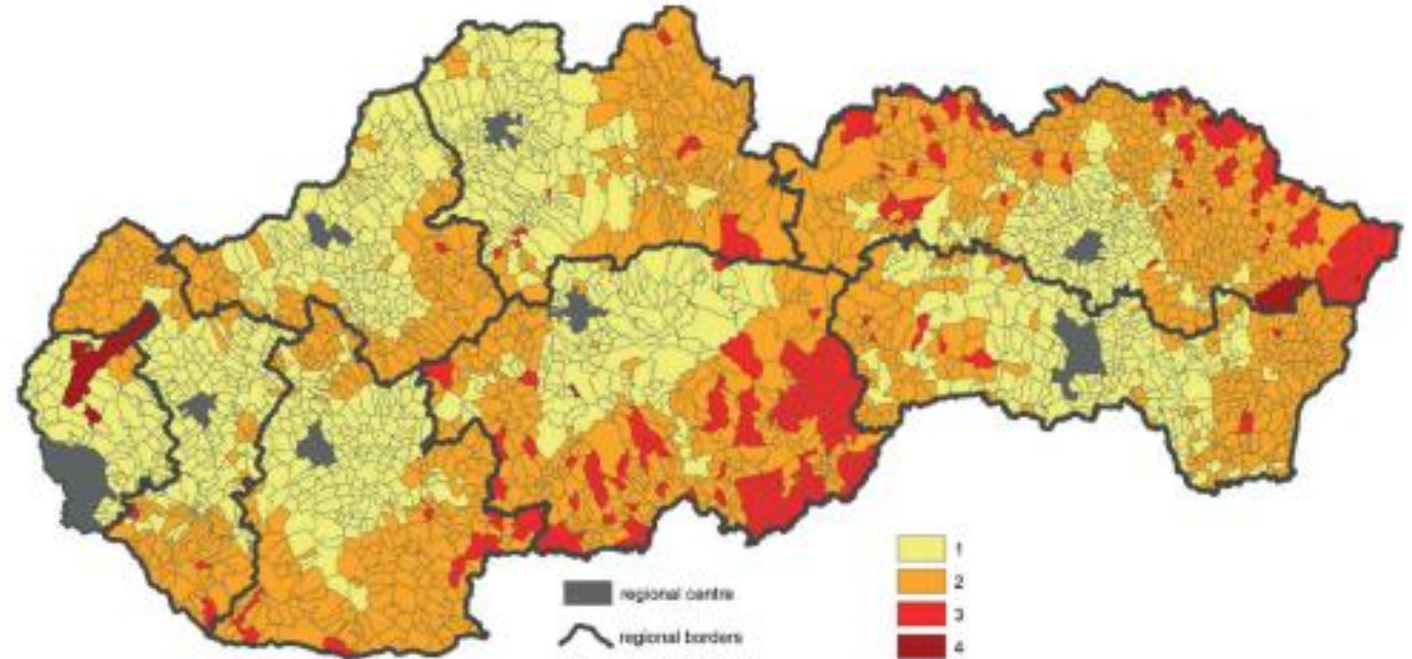
- Additional analysis for whole the country are needed
- Basis for measurements – where and how much money is needed

Prešov region: Number of direct transport connections between individual rural and urban municipalities and their district centres

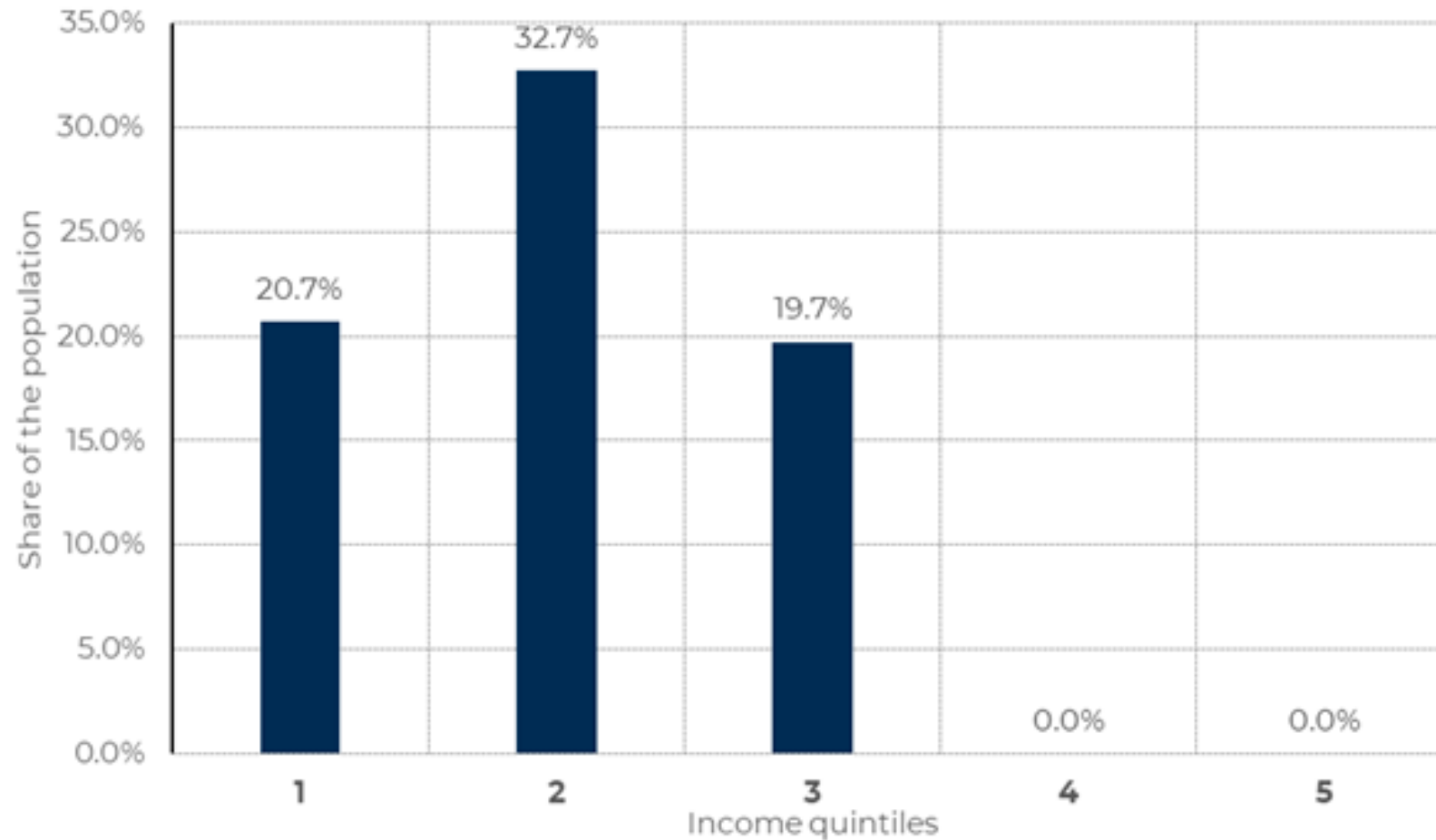
Source: Székely, V. , Novotný, J. " SPATIAL DIFFERENCES IN PUBLIC TRANSPORT ACCESSIBILITY OF DISTRICT CENTRES IN THE PREŠOV REGION, SLOVAKIA

Transport disadvantage index – Wednesday.

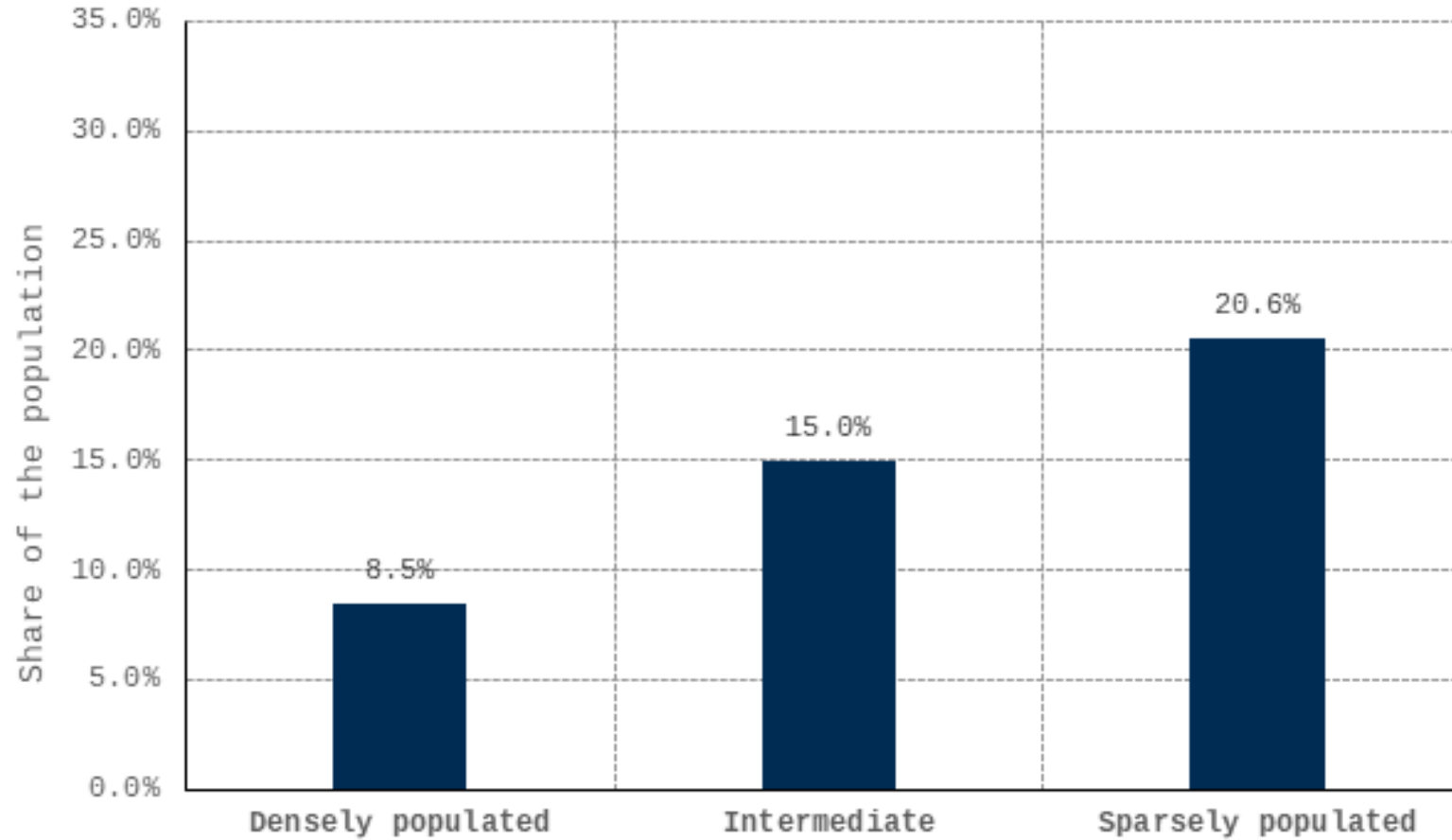
Source: Székely, V. , Novotný, J. , Michniak, D. :WITHOUT A CAR AND OVERNIGHT STAY, CAN A VISIT TO A REGIONAL CENTRE BE AN UNATTAINABLE GOAL IN SLOVAKIA?

Share of the population that spends more than twice the median on transportation and has total expenditure below national median (HBS 2015)

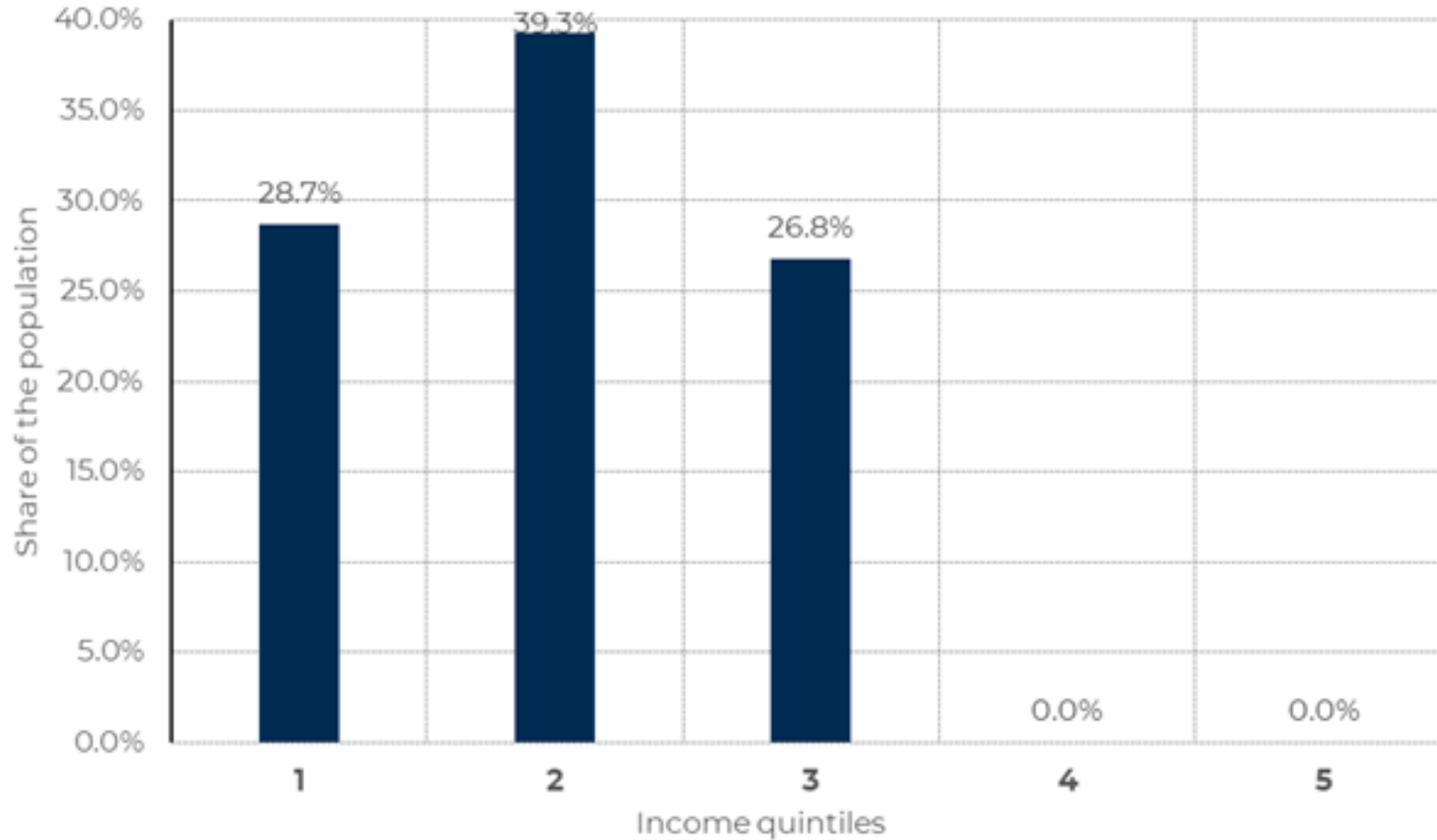
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model based on HBS 2015

Share of the population that spends more than twice the median on transportation and has total expenditure below national median (HBS 2015)

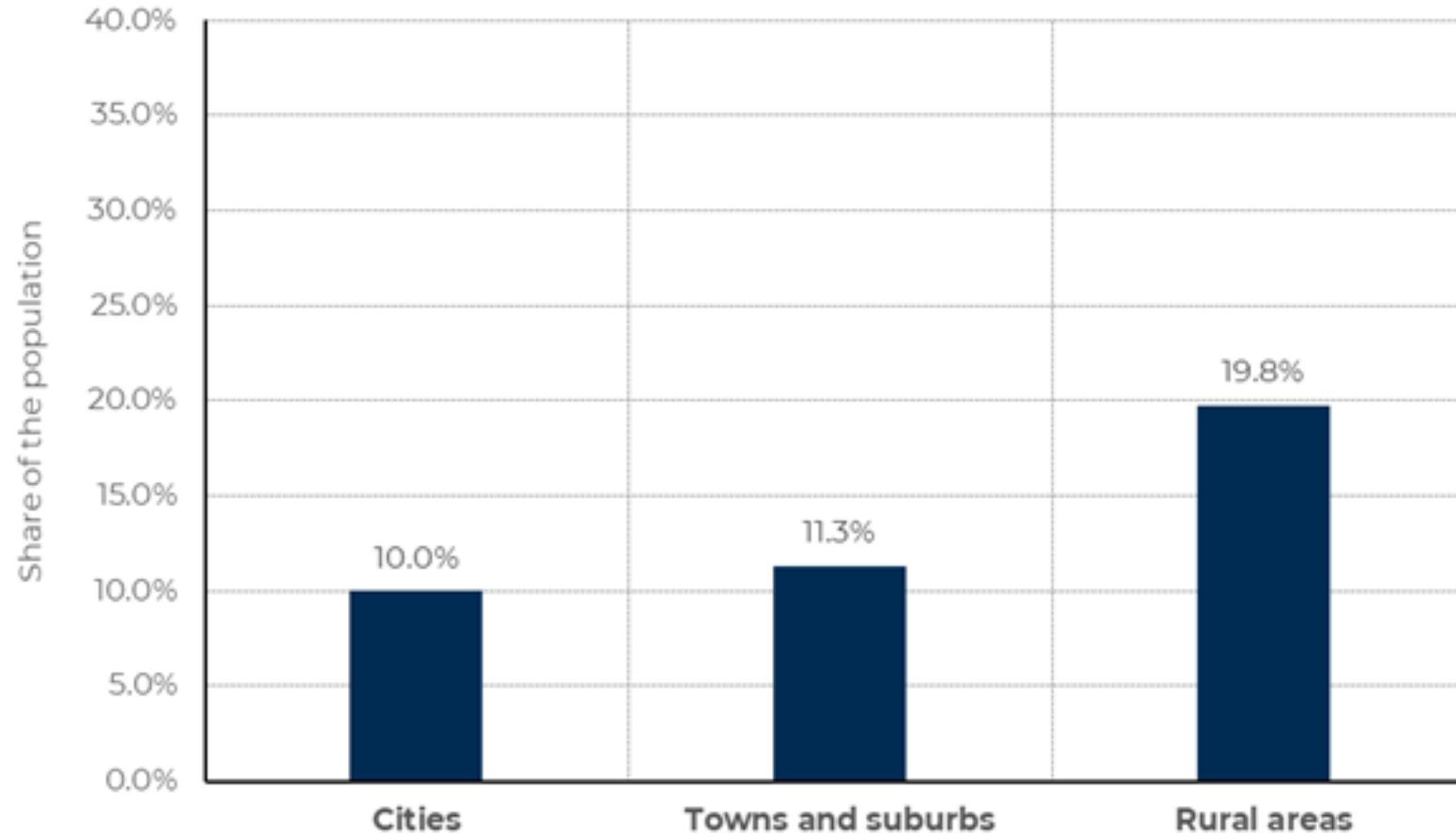
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model based on HBS 2015

Share of the population that spends more than 6% on transportation and has total expenditure below national median by expenditure quintiles (HBS 2015)

Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model based on HBS 2015

Share of the population that spends more than 6% on transportation and has total expenditure below national median

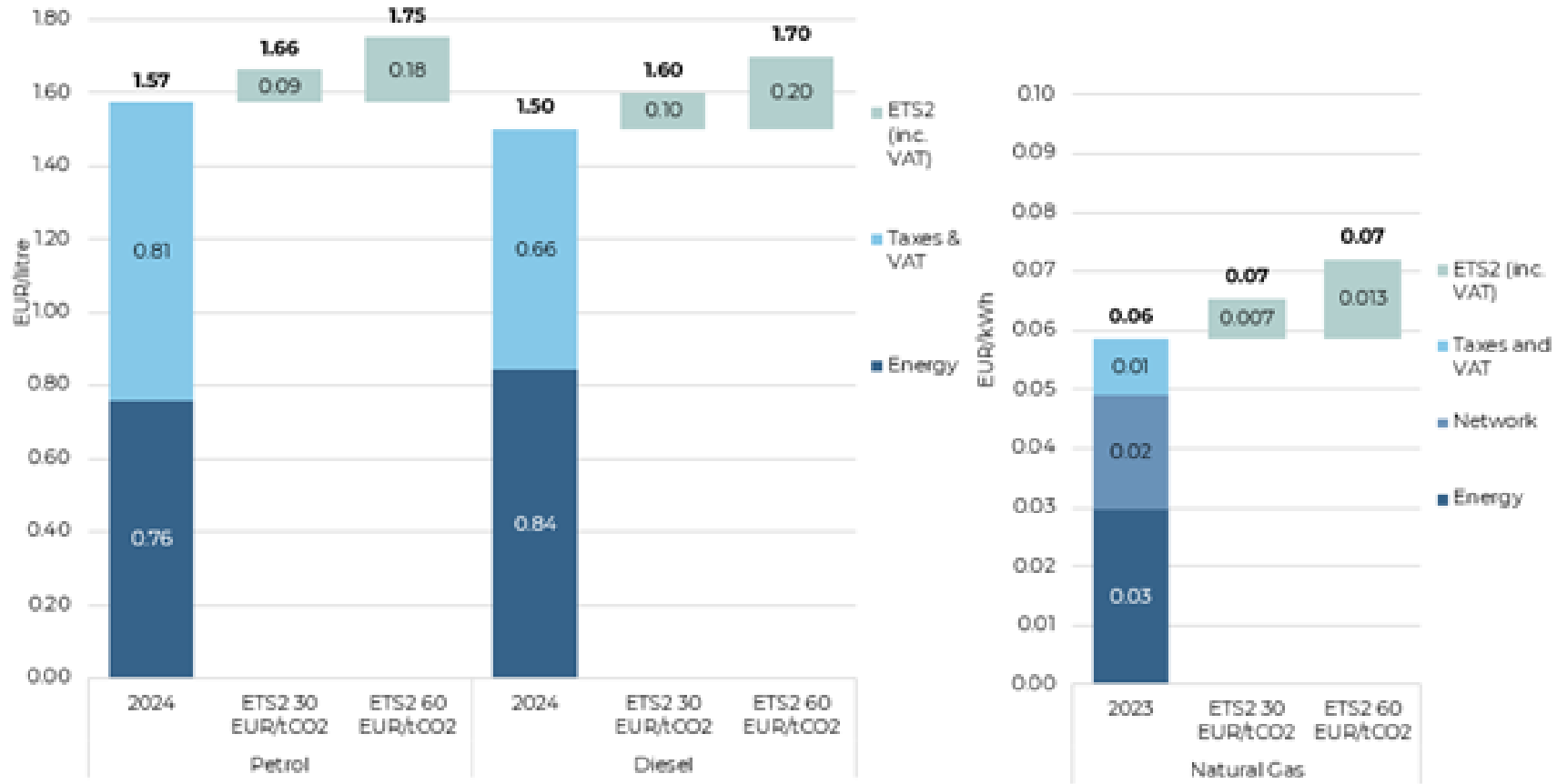
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model based on HBS 2015

Micro-enterprises

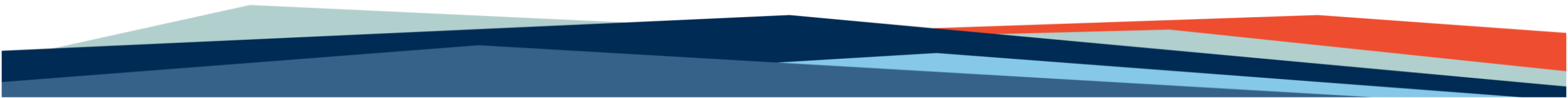

- use fossil fuels for their buildings or vehicles, and both are not new or refurbished, but also have inadequate funds to invest in renovation and purchase of vehicles, based on their profits;
- have a high energy expenditure to start with, and are energy dependent, either for building or transport.

Estimated unit price impact compared to 2024 prices

Source: Own elaboration based on Eurostat

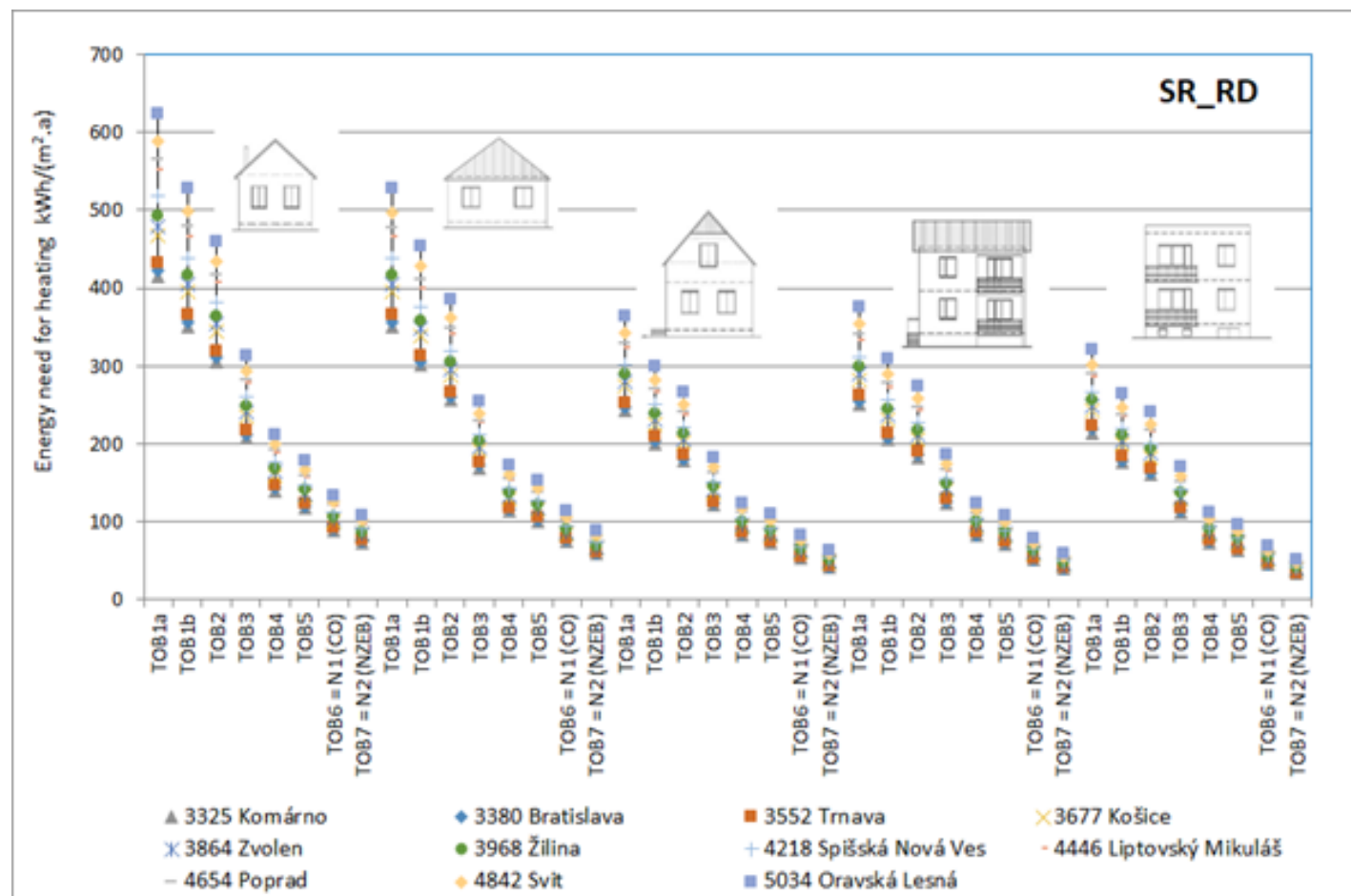

Vulnerability to EU ETS 2

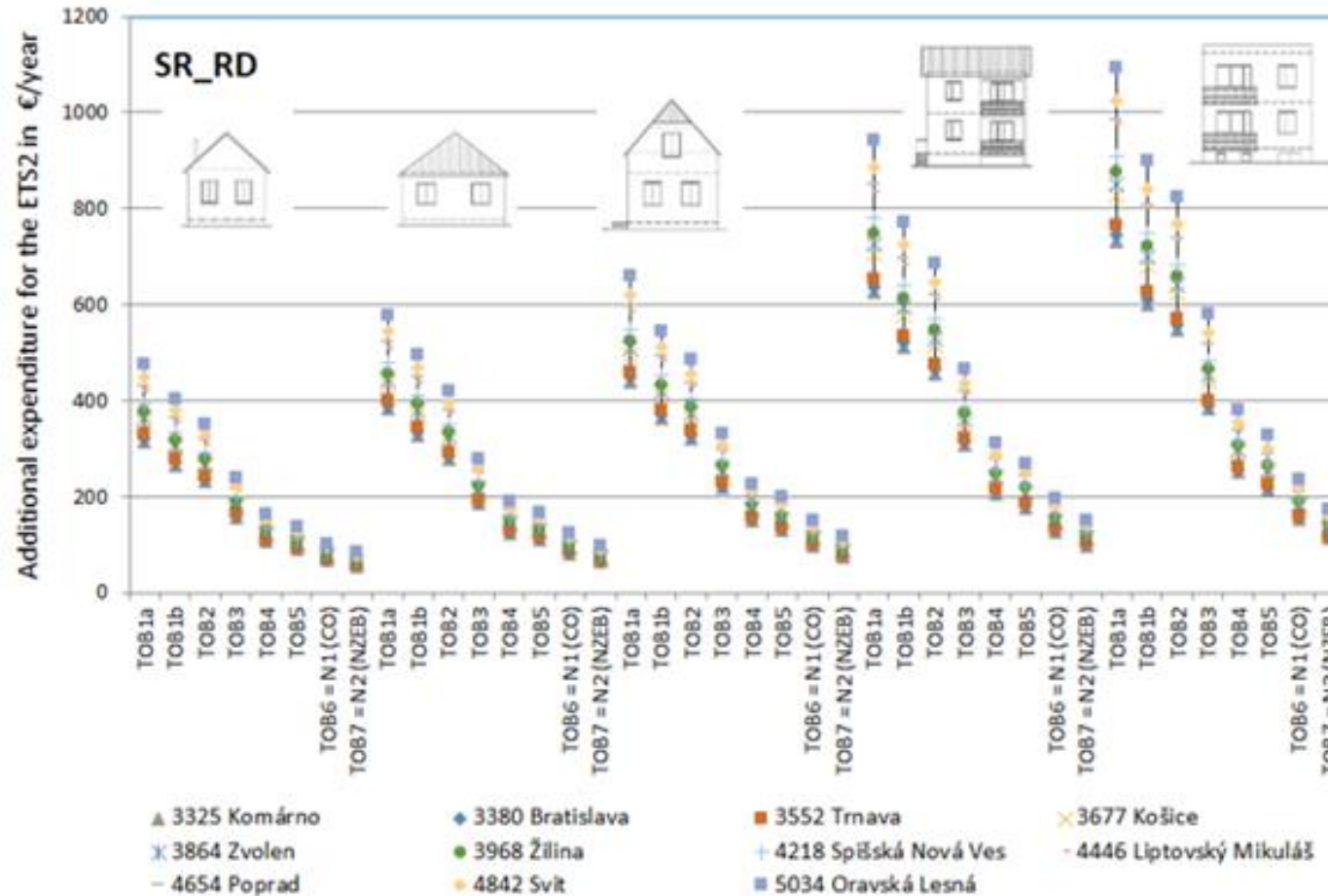
- Definition of vulnerable households in the context of the SCF: ‘Households in **energy poverty** or households, including **low income and lower middle-income** ones, that are **significantly affected** by the price impacts of the inclusion of greenhouse gas emissions from buildings within the scope of Directive 2003/87/EC and **lack the means** to renovate the building they occupy.’
- Definition of vulnerable transport users in the context of the SCF: ‘Individuals and households, including **low income and lower middle-income** ones, that are **significantly affected** by the price impacts of [the ETS2] and **lack the means** to purchase zero- and low-emission vehicles or to switch to alternative sustainable modes of transport, including public transport.’
- We estimate an adapted 2M indicator to measure vulnerability of households and transport users. However, indicators measuring (other aspects) of energy and transport poverty are also suitable / important in this context.
- Median heating expenditure in SK: 7.5% of total expenditure → 2M threshold: 15%
- Median transport expenditure in SK: 3.5% → 2M threshold: 7%

Calculated energy need for heating in kWh/(m².a) based on building typology and climate – single family houses

Source: Bendžalová, J., SIEA 2022–2023, OP Kvalita životného prostredia, Národný projekt Odborne o energii 2022 Annex to Methodology for regional pasportisation of buildings, quantification of energy needs and the potential of energy savings in the building sector, Reference buildings, SIEA 2022–2023

Potential additional expenditure for ETS2 in case of natural gas used for heating and CO₂ price 60 EUR/tCO₂ – single family houses

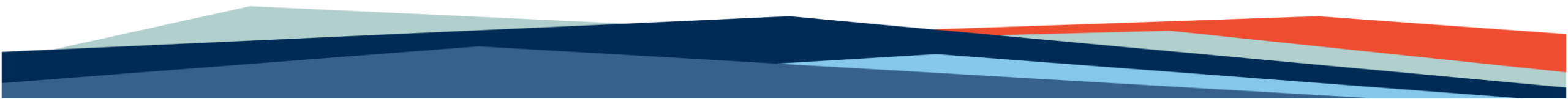

Source: Bendžalová, J., Additional expenditure for the ETS2 - single family houses (gas, CO₂ price 60 EUR/t)

Methodology to estimate vulnerability and the expected impact

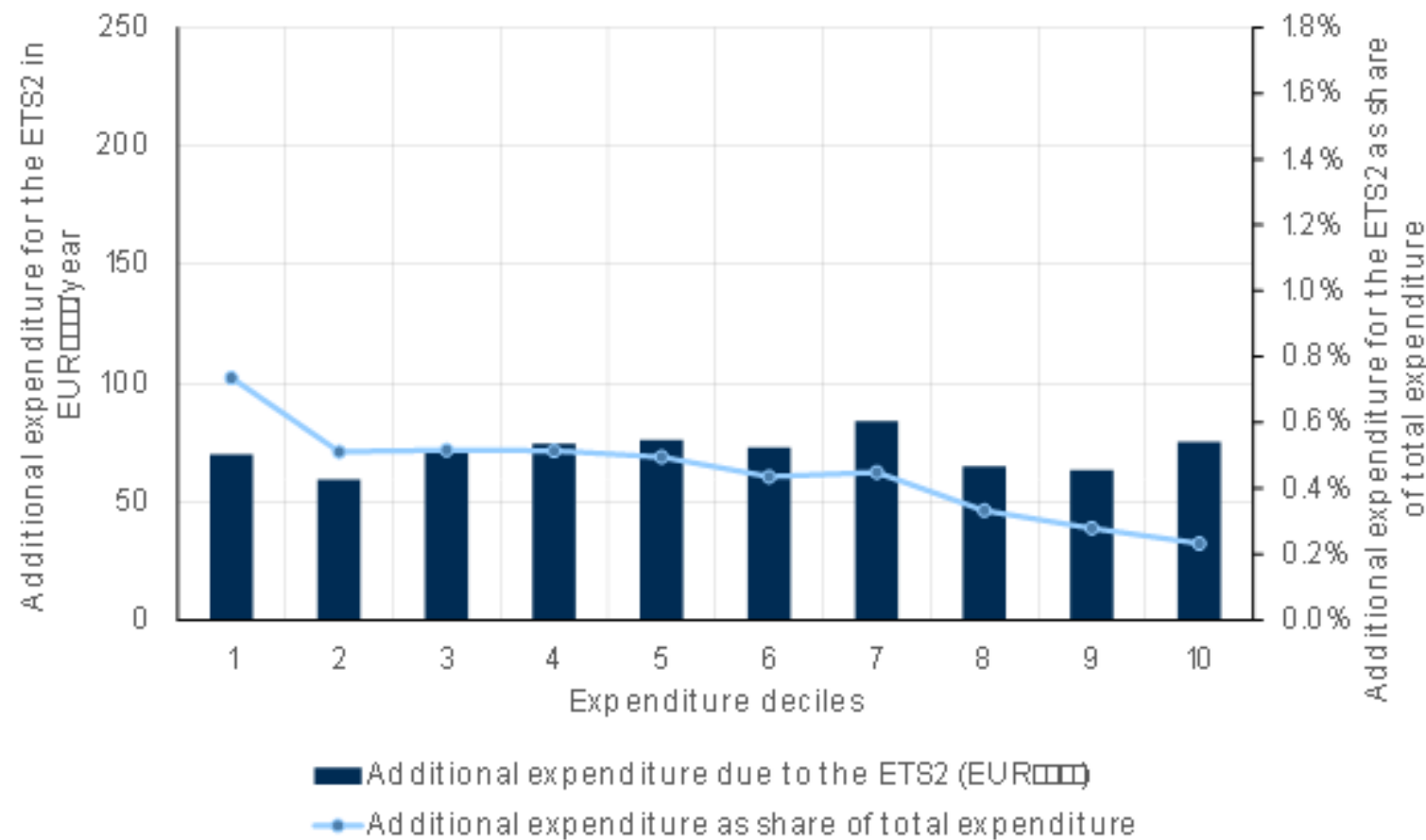
- Data: EU HBS 2015
- Our main scenario, applies a general short-term elasticity for heating of -0.1 and -0.2 for road transport. Short-term elasticities cover changes in consumption that are achieved with little or no investments, such as heating less or using the car less often. The SCF targets the long-term changes achieved through investments (e.g. in clean heat, building renovation, shift to public transport). These long-term changes are not accounted for in the modelling.
- We apply the ETS2 expected price path and take into the SK VAT rate of 23%.

ETS2 costs related to heating for Slovak households at a carbon price of 30 EUR/tCO₂ (only HH using fossil fuels)

an average 70 EUR/year

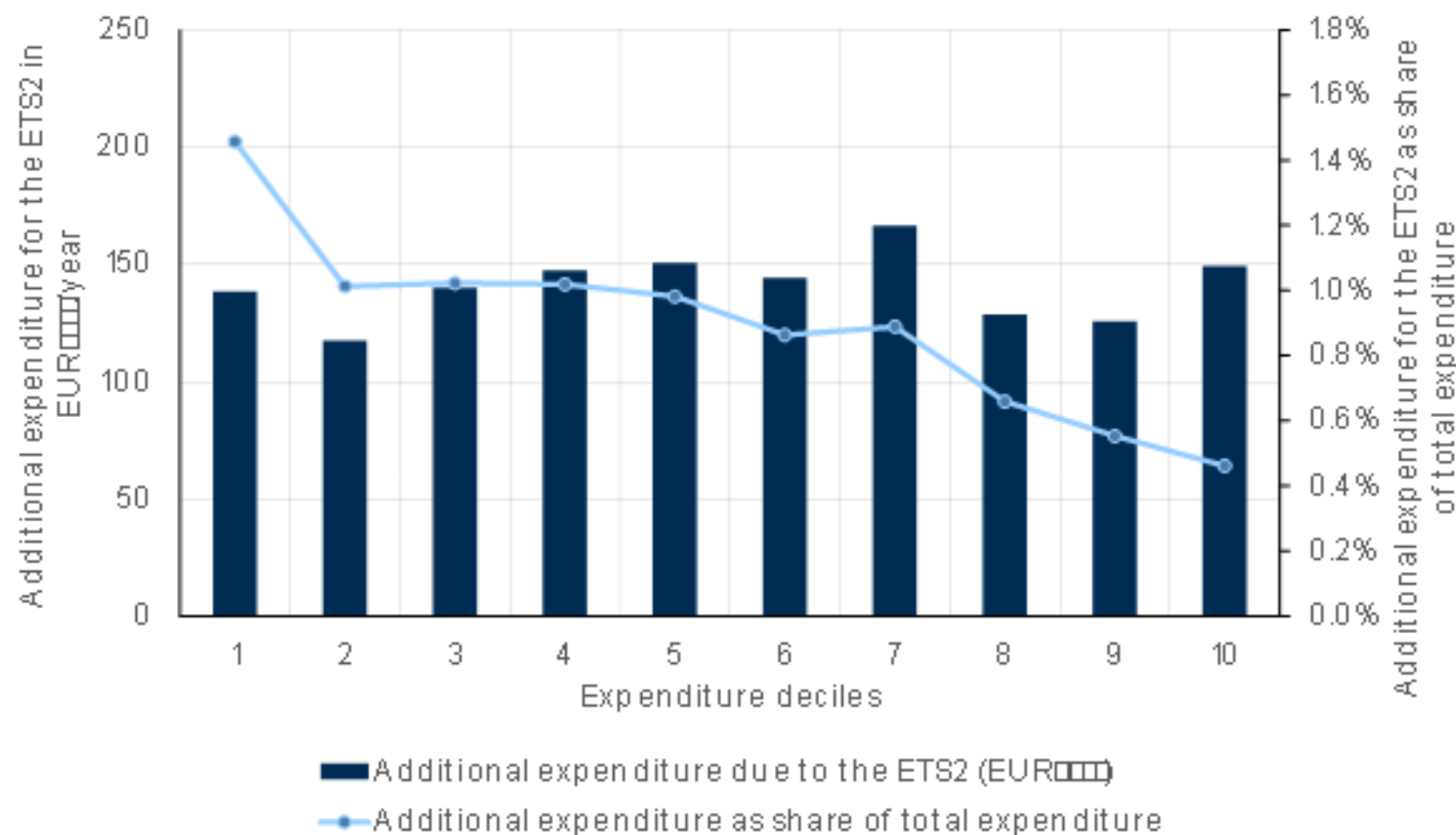

Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

ETS2 costs related to heating for Slovak households at a carbon price of 60 EUR/tCO₂ (only HH using fossil fuels)

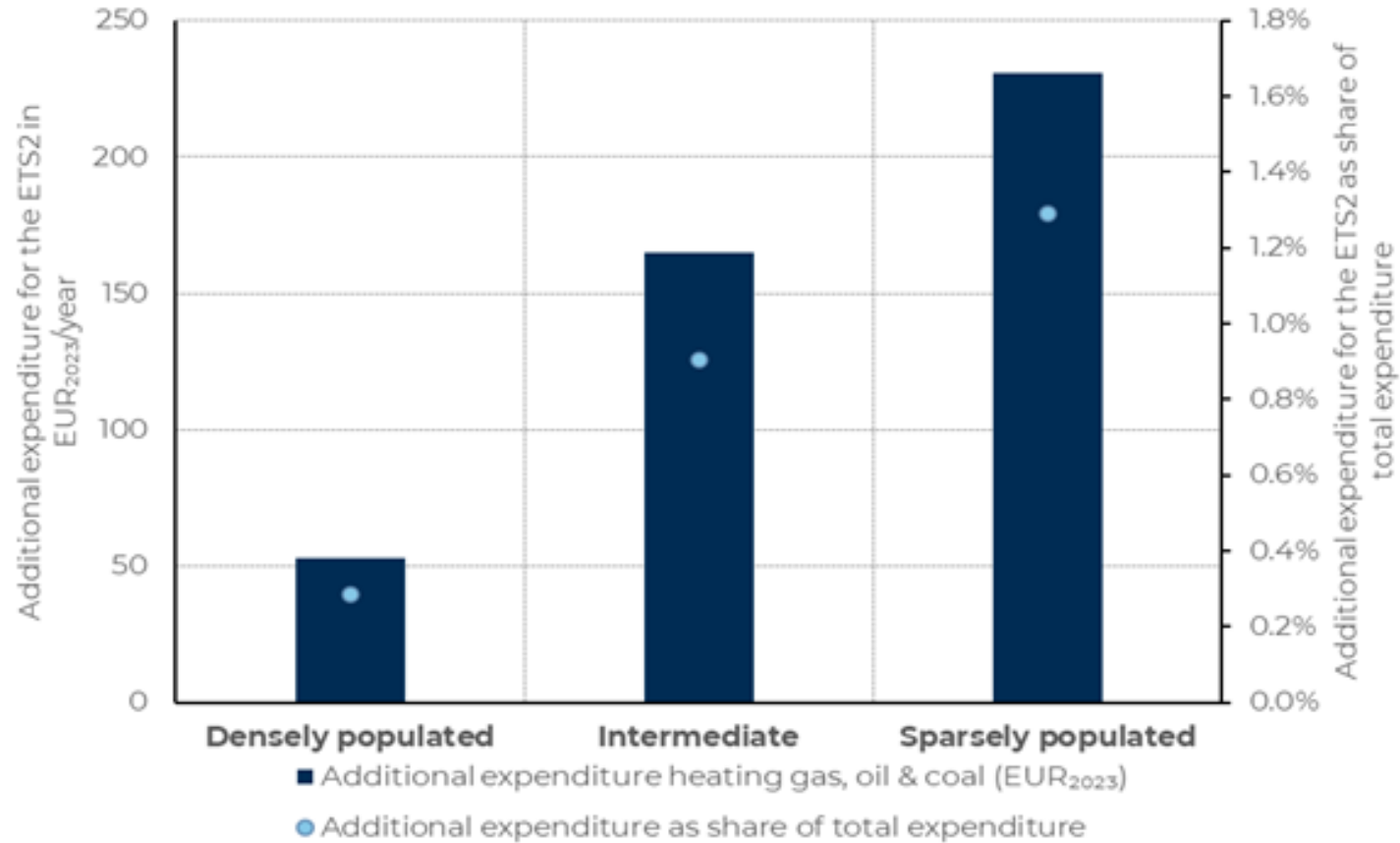

an average 140 EUR/year

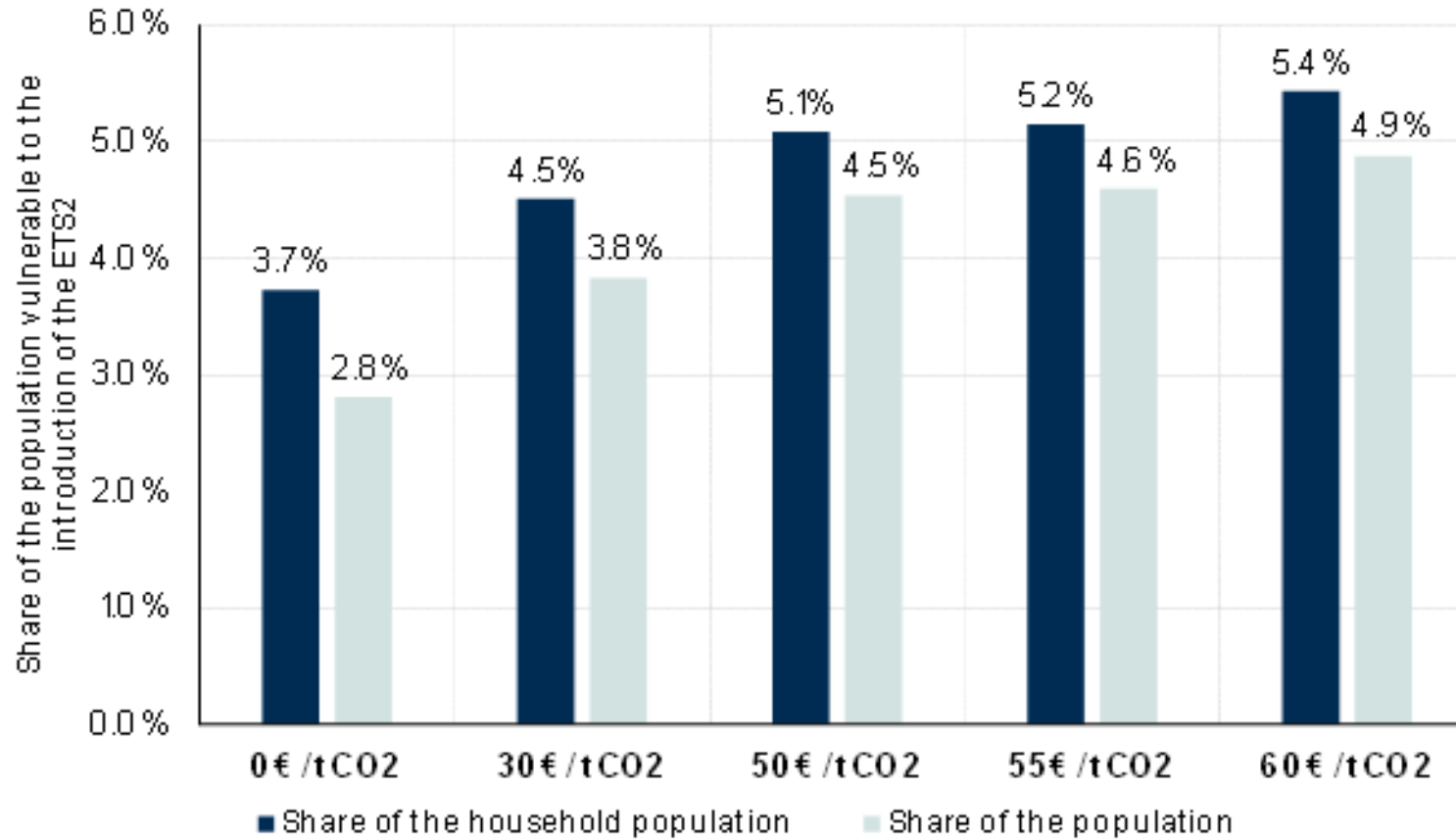
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

ETS2 costs related to heating for Slovak households at a carbon price of 60 EUR/tCO₂ (only HH using fossil fuels)

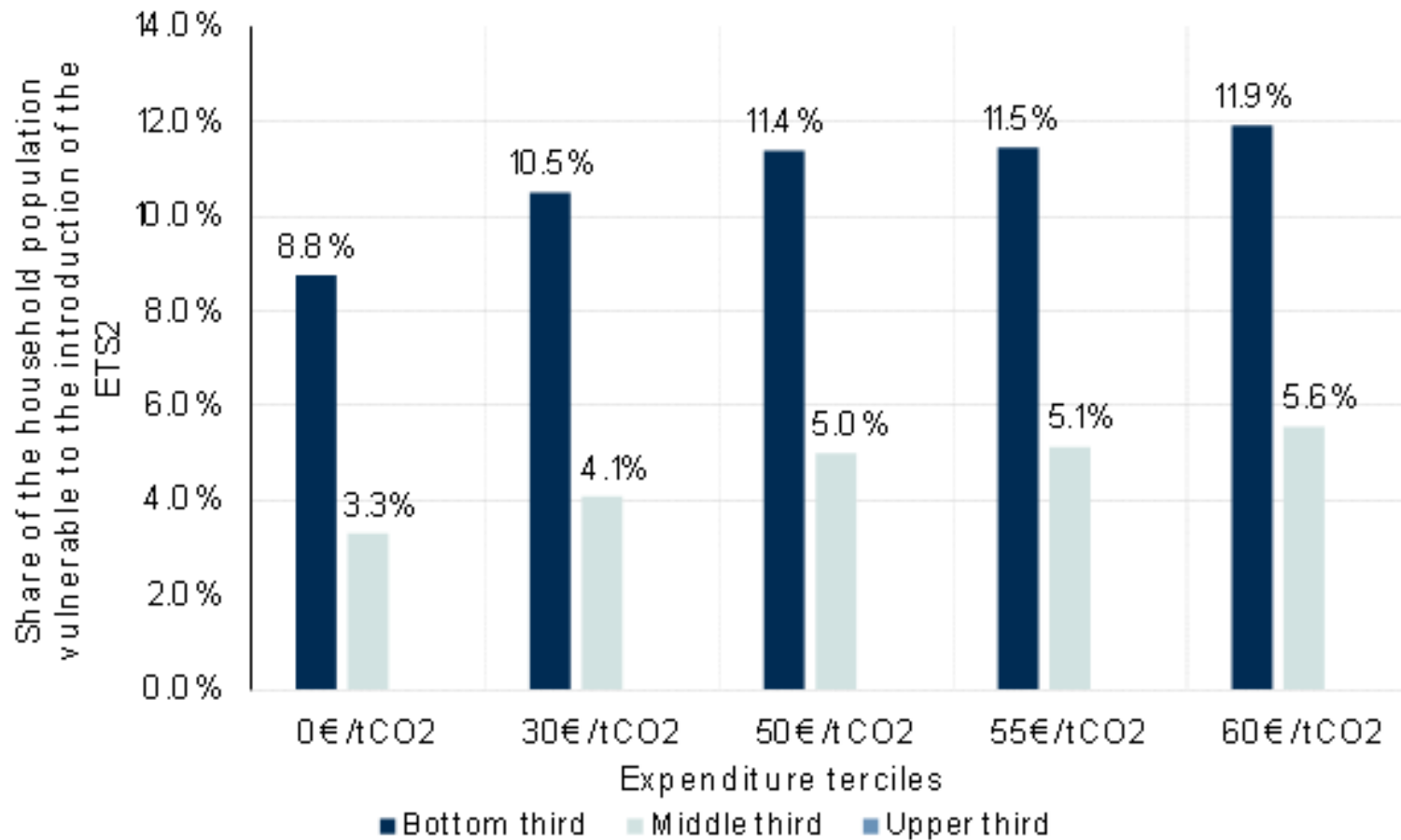
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population and share of the total Slovak population vulnerable to energy poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2

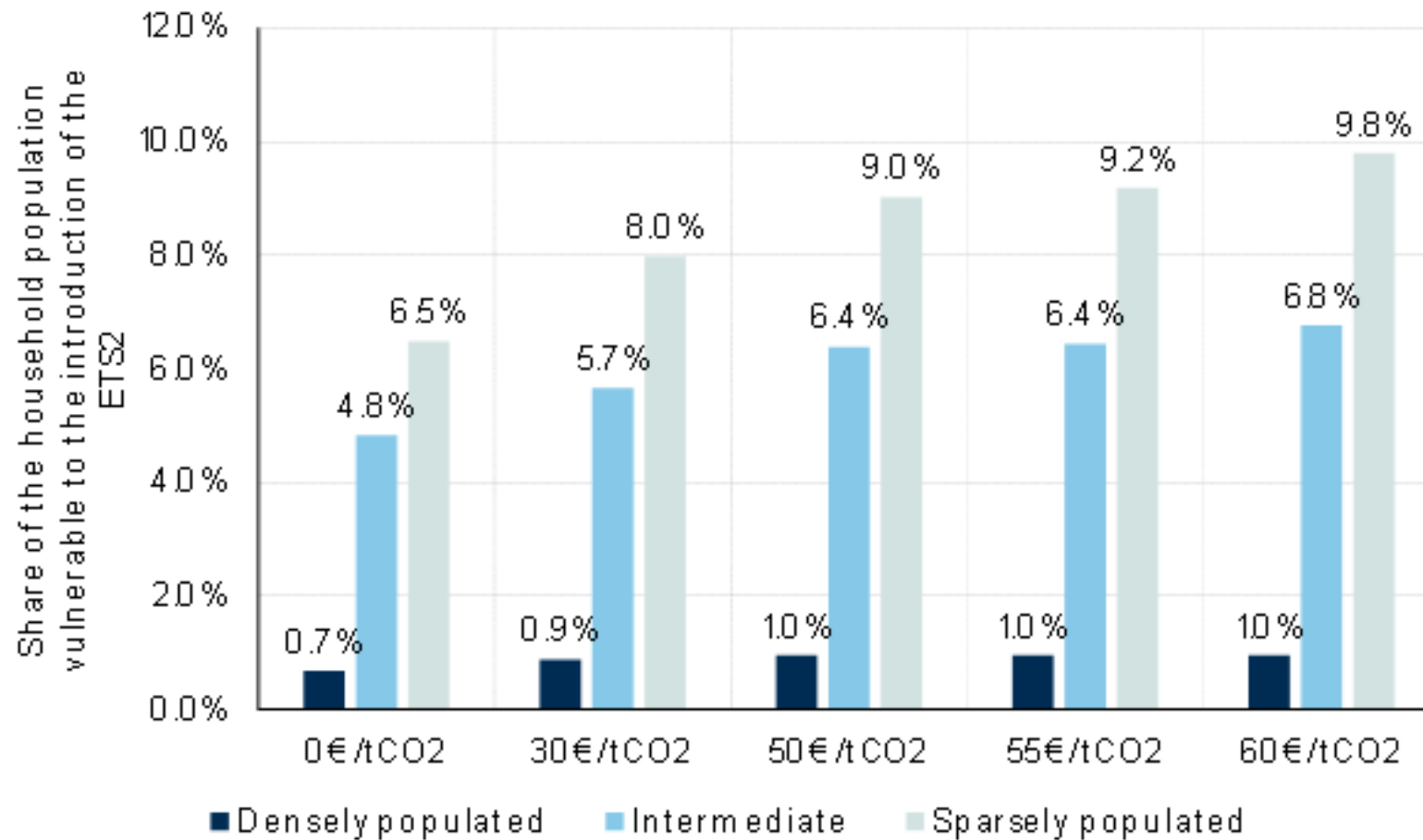
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population deemed vulnerable to energy poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2 by expenditure tercile

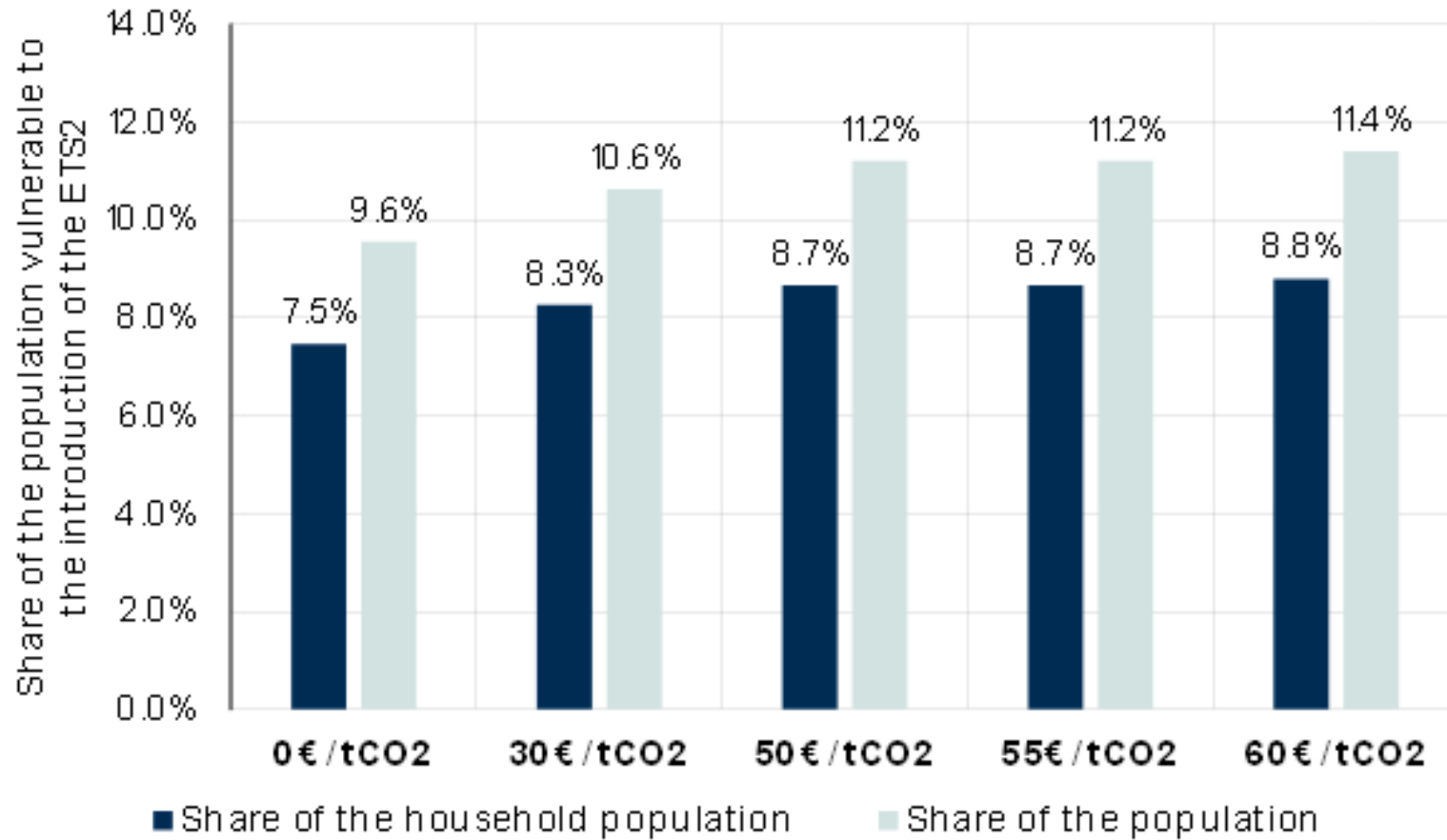
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population deemed vulnerable to energy poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2 by degree of urbanisation

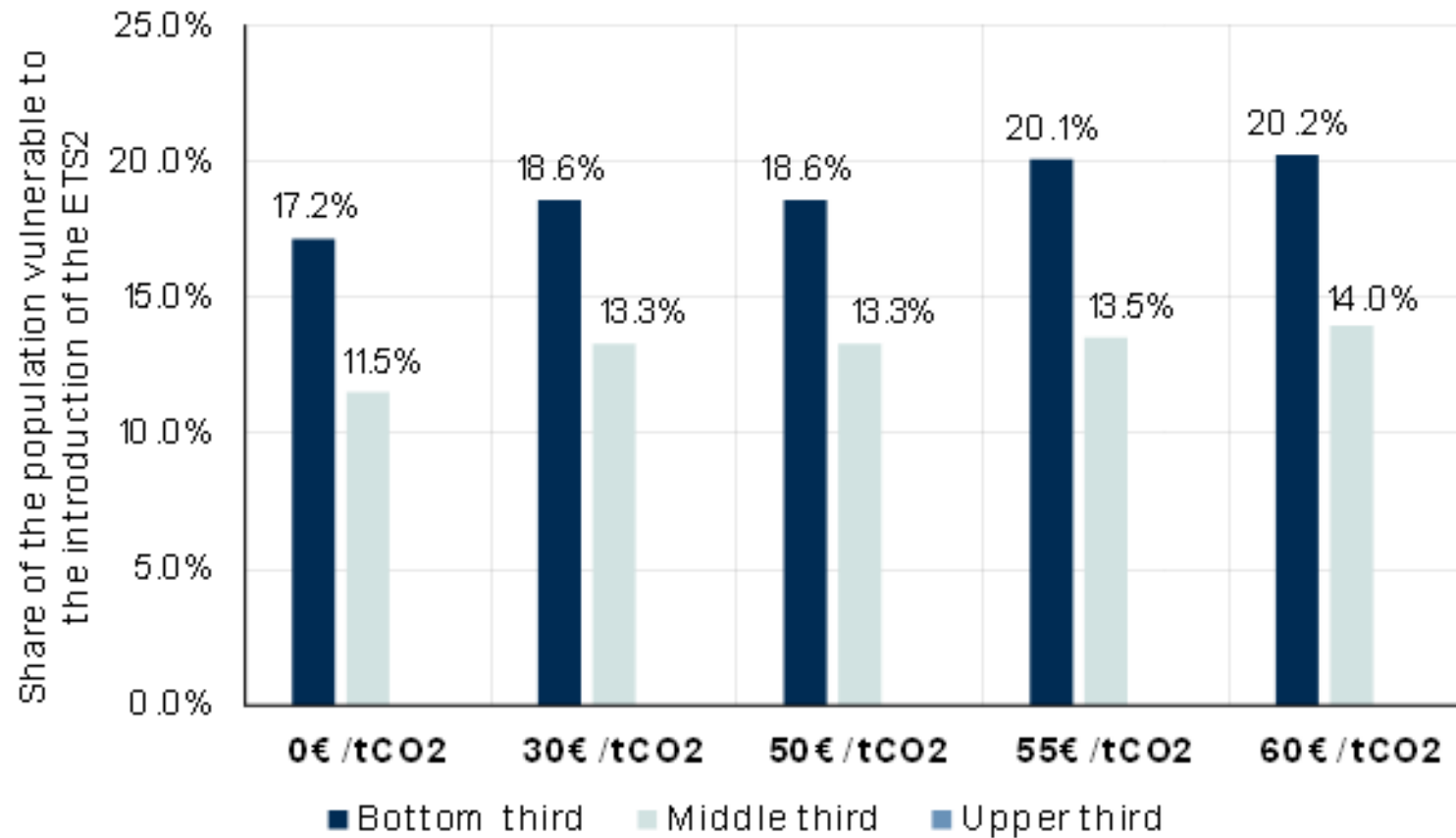
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population and share of the total Slovak population vulnerable to transport poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2

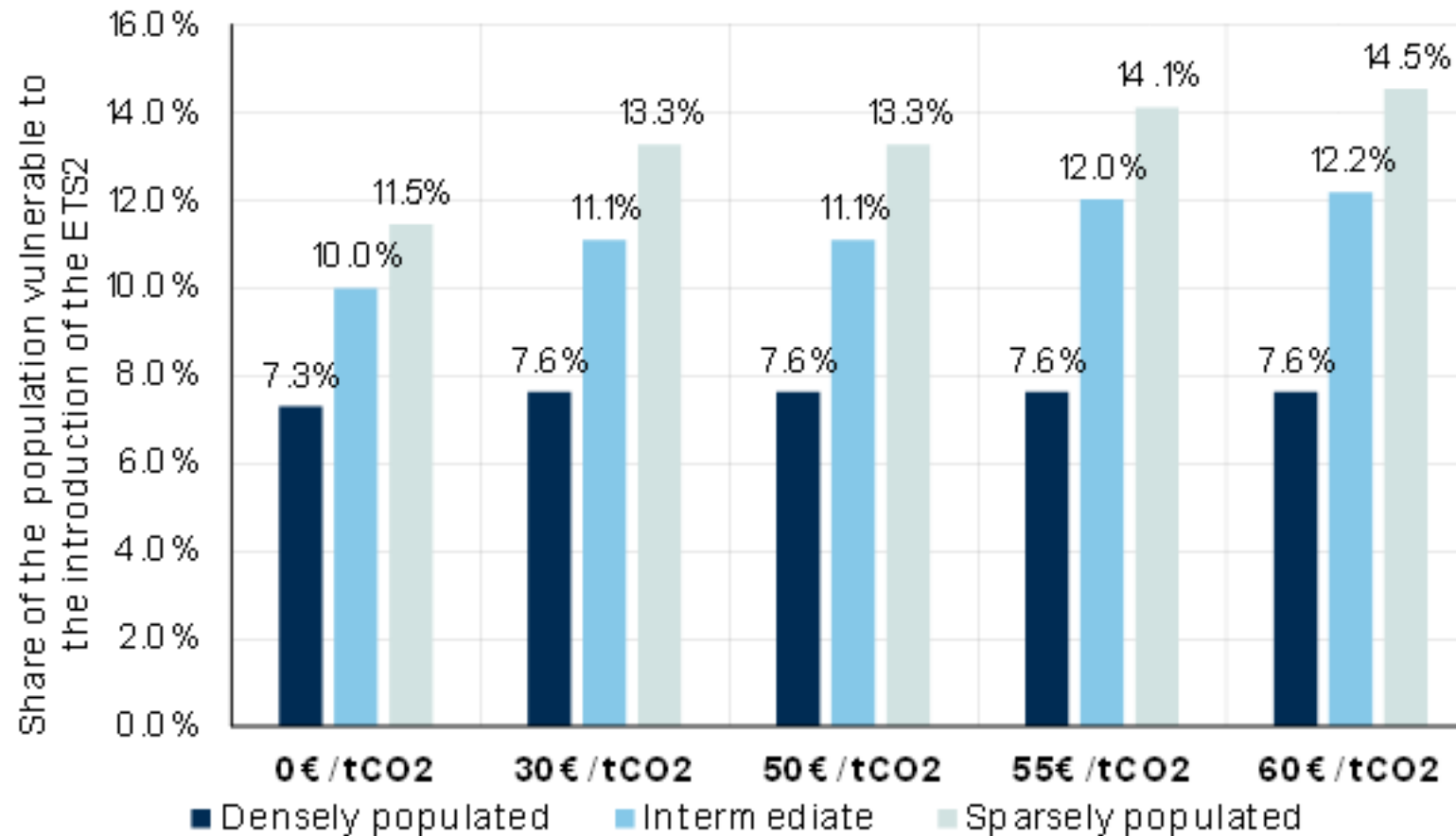
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population deemed vulnerable to transport poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2 by expenditure tercile

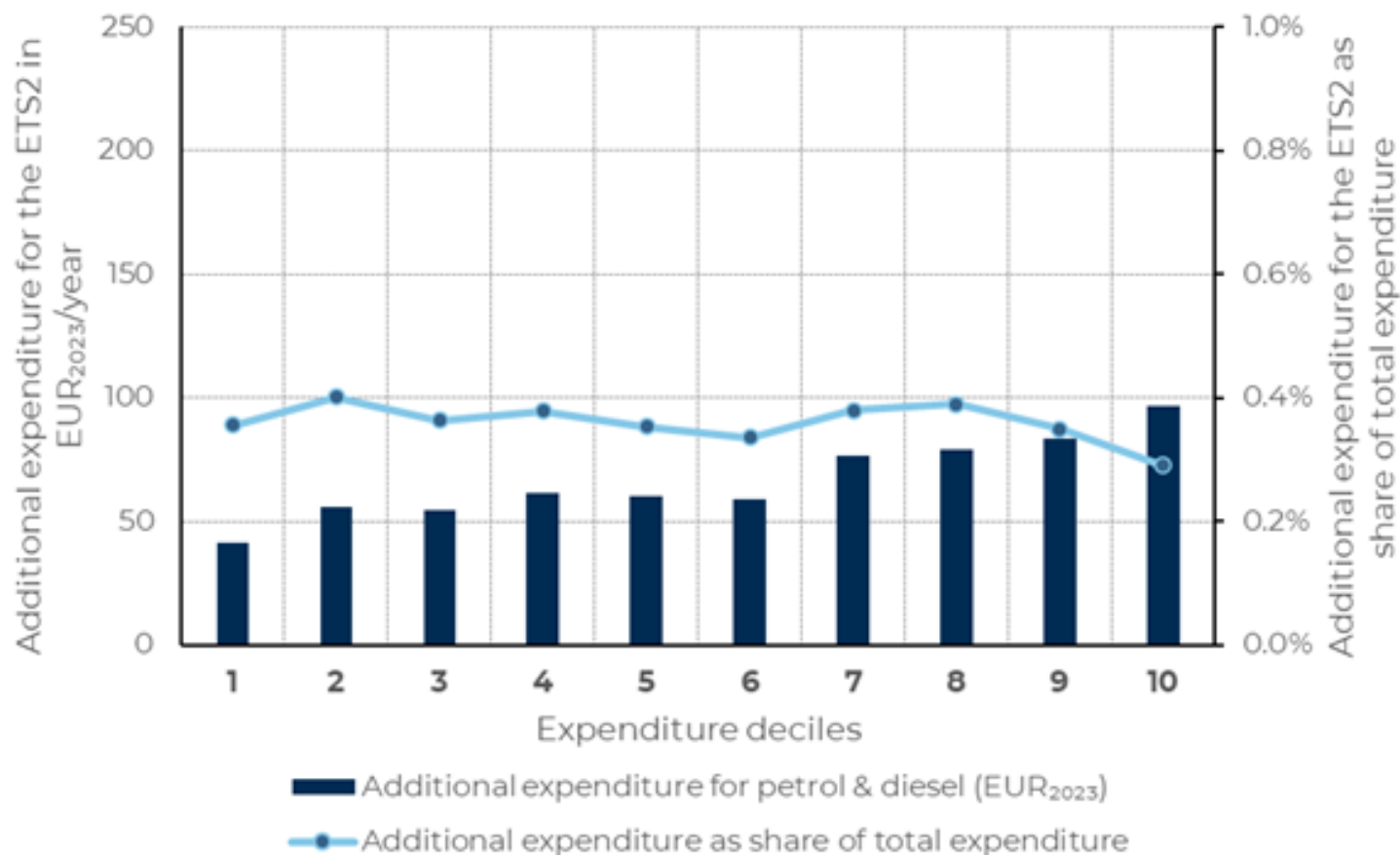
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Share of the Slovak household population deemed vulnerable to transport poverty and particularly vulnerable to the introduction of ETS2 by degree of urbanisation

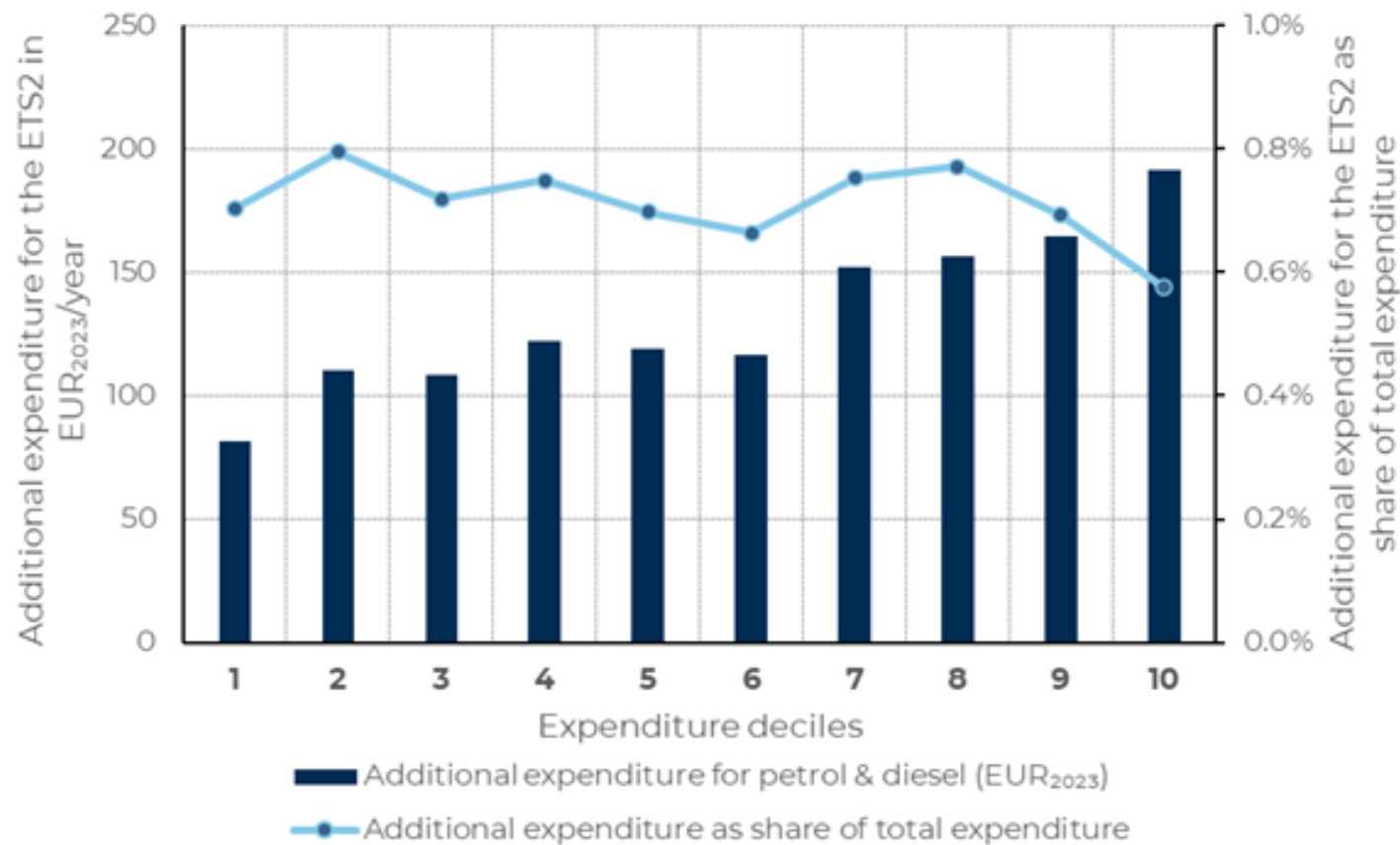
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

ETS2 costs related to transport for Slovak households at a carbon price of 30 EUR/tCO₂ (only households using fossil fuels)

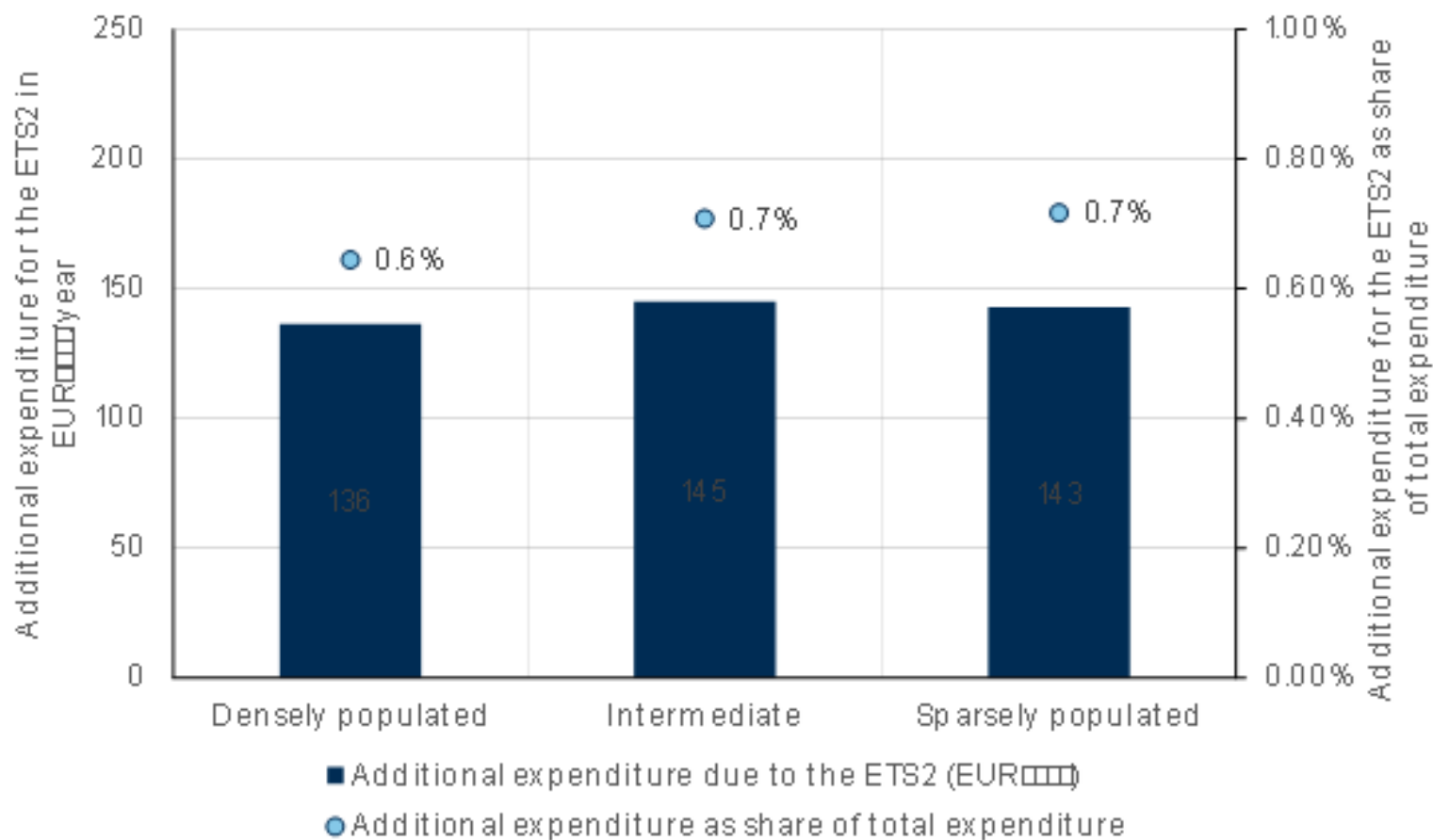
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

ETS2 costs related to transport for Slovak households at a carbon price of 60 EUR/tCO₂ (only households using fossil fuels)

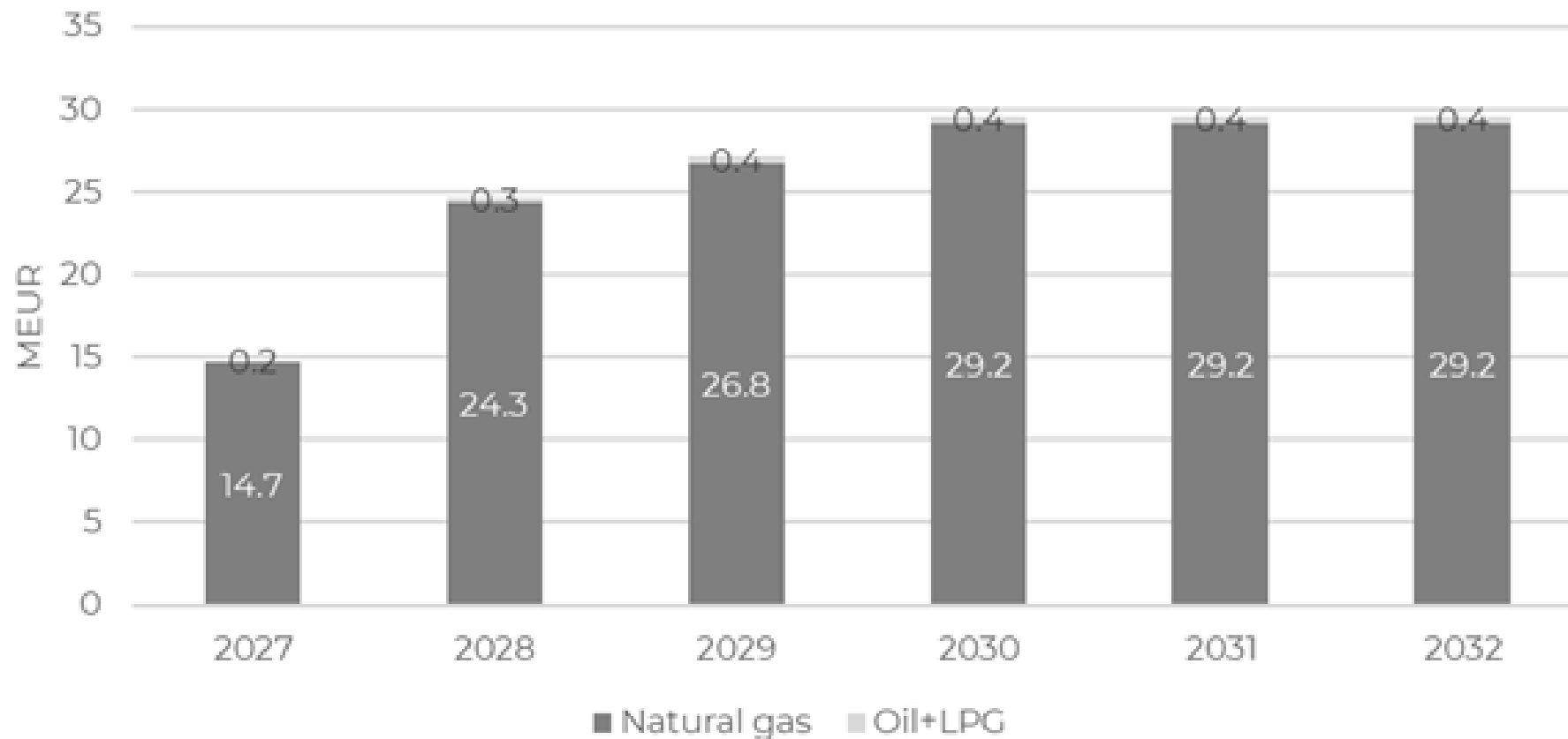
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

ETS2 costs related to transport for Slovak households at a carbon price of 60 EUR/tCO₂ (only households using fossil fuels)

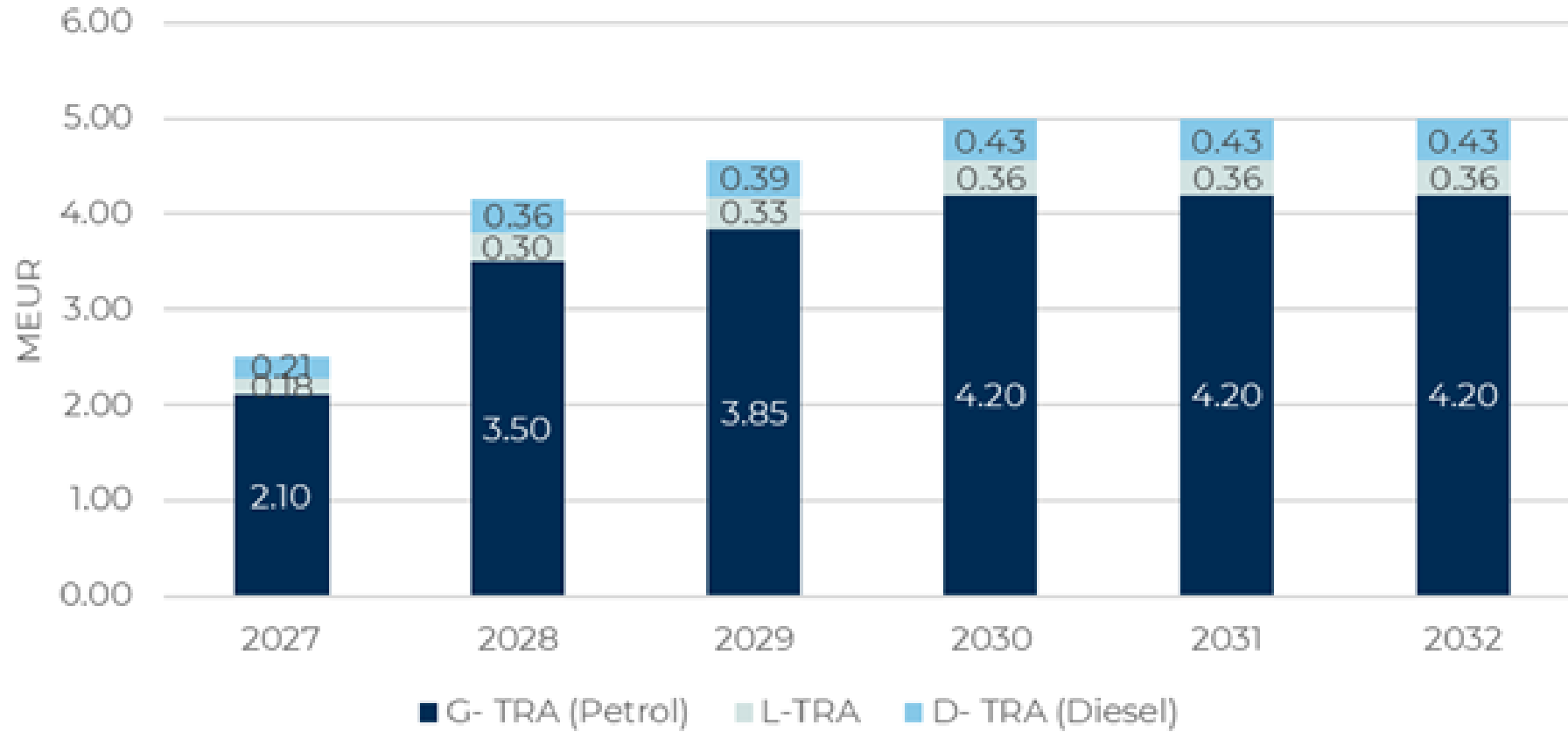
Source: Oeko-Institut SEEK-EU micro model

Additional costs for energy in buildings for all micro-enterprises that use fossil fuels (MEUR)

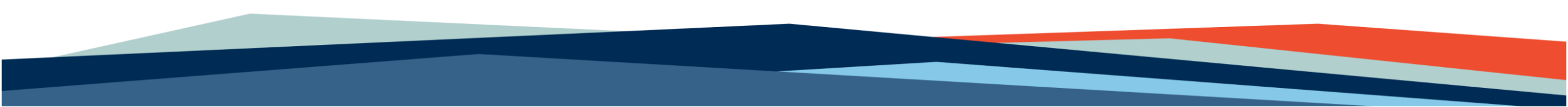

Source: Institute for European Energy and Climate Policy (IEECP) micro-modelling

Additional costs for energy in transport for all average micro-enterprises, excluding transport and transport-intensive companies (MEUR)

Source: Institute for European Energy and Climate Policy (IEECP) micro-modelling

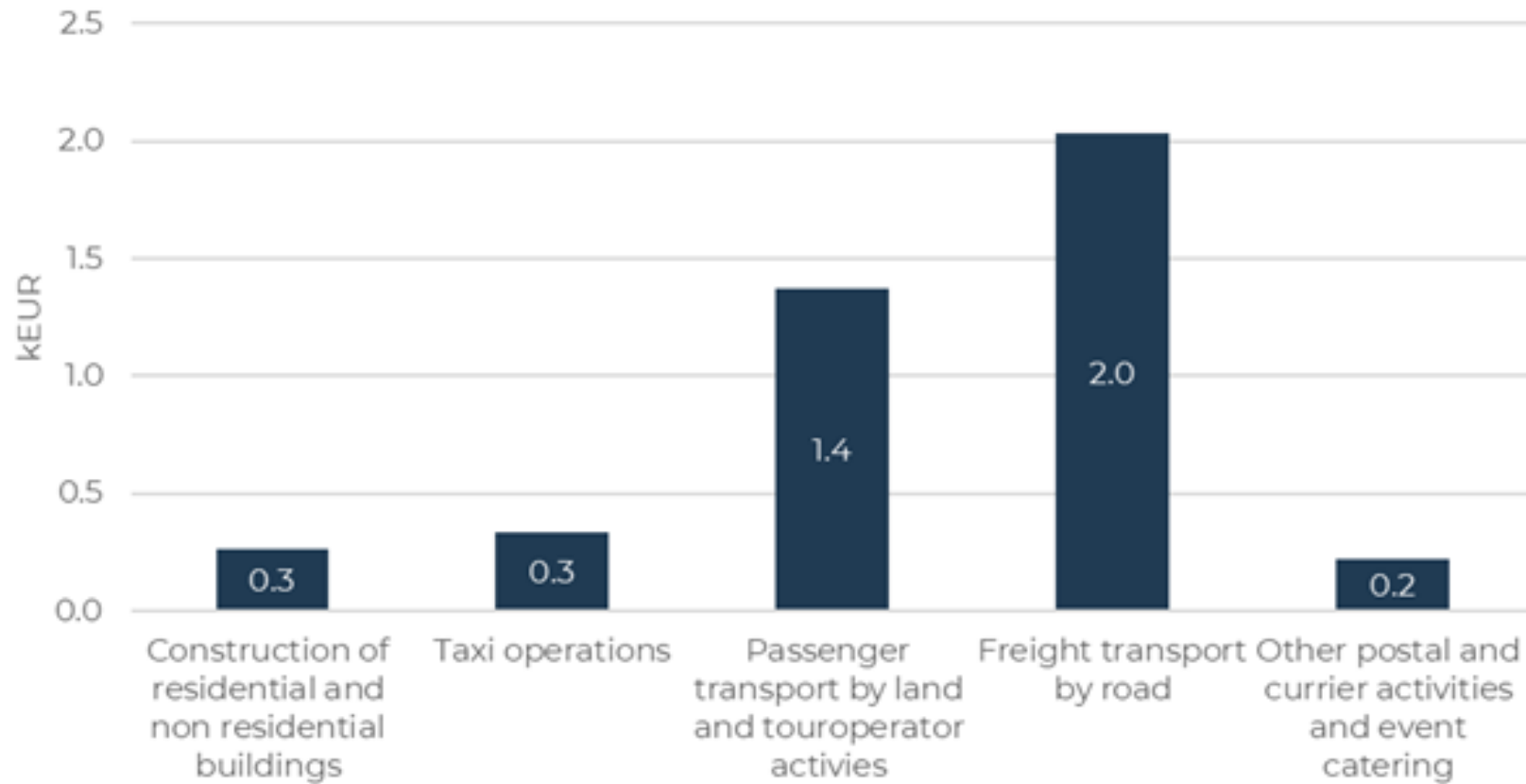

Additional cost for all micro-enterprise after ETS2 for transport intensive sectors (MEUR)

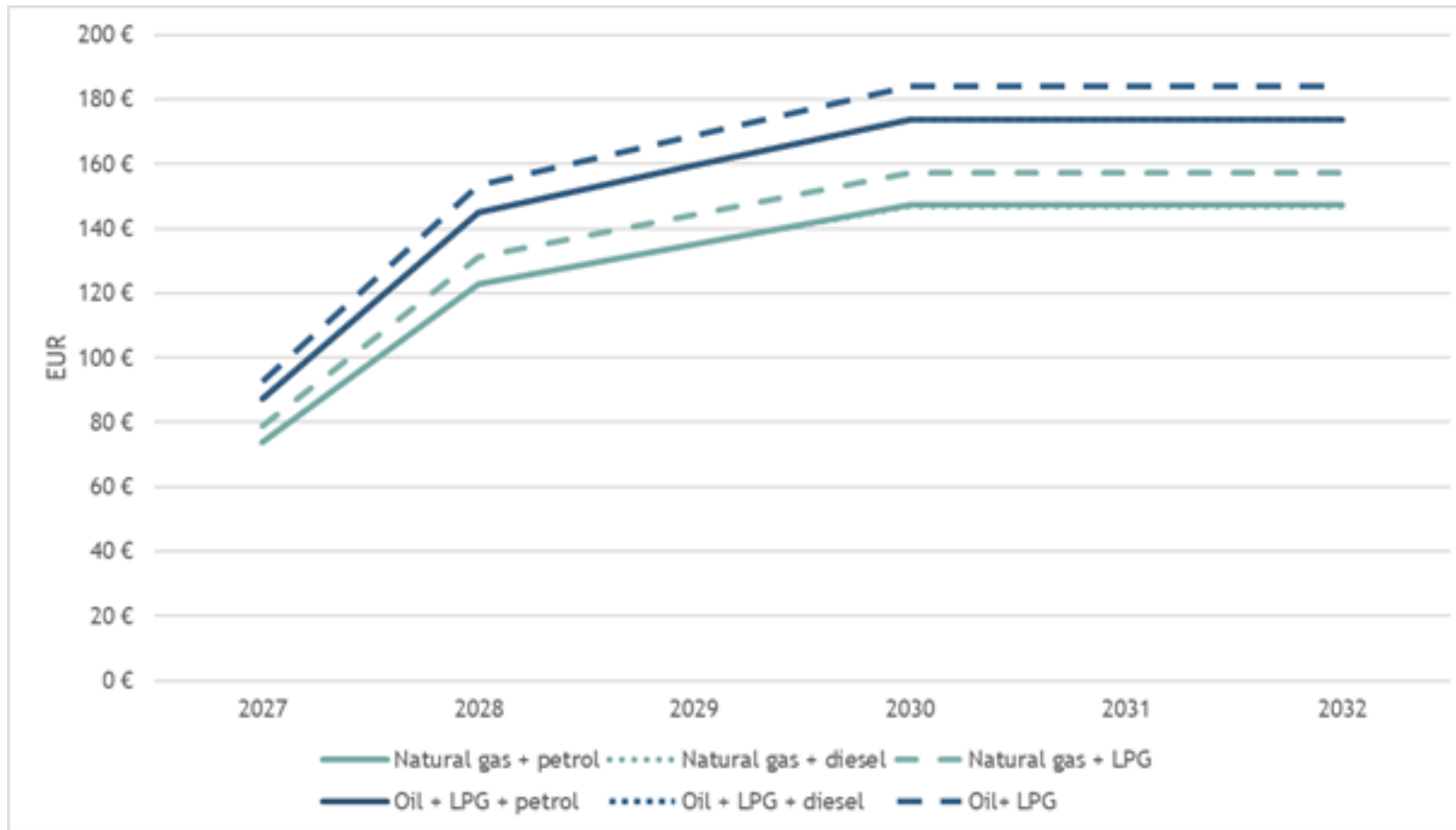
Source: Institute for European Energy and Climate Policy (IEECP) micro-modelling

Additional cost per micro-enterprise after ETS2 (kEUR) for transport-dependent sectors in 2030

Source: Institute for European Energy and Climate Policy (IEECP) micro-modelling

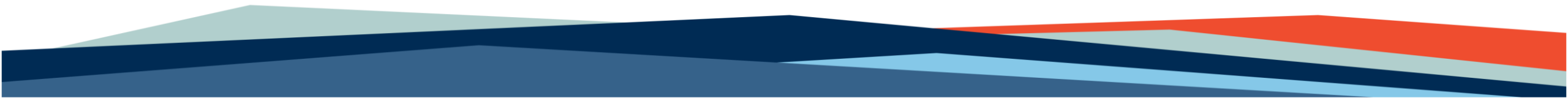
Average additional cost per micro-enterprise that own both buildings and vehicle (EUR)

Source: Institute for European Energy and Climate Policy (IEECP) micro-modelling

Discussion

Prestávka, vrátíme sa o 15:00
Prosíme, zostaňte pripojení

Prvotný návrh národného zoznamu opatrení a investícií SKP

Budovy

www.trinomics.eu

Východiská

čl. 8 (1) - **Oprávnené opatrenia a investície**, ktoré sa majú zahrnúť do sociálno-klimatických plánov (budovy)

- 5 skupín opatrení pre budovy
- Opatrenia musia byť:
 - doplnkové k financovaniu z prostriedkov Únie (nové, alebo rozšírenie existujúcich obsahovo, alebo časovo, zabrániť duplicitě)
 - v súlade s princípom DNSH (princíp výrazne nenarušiť)
 - konzistentné a v súlade s implementáciou dokumentov:
 - Národný energetický a klimatický plán (NECP),
 - Smernica o EHB (prepracované znenie EPBD 2024)
 - Smernica o energetickej efektívnosti (EED)

Východiská

- čl. 8 (2) – ČŠ môžu do odhadovaných celkových nákladov na plány zahrnúť náklady na opatrenia na poskytovanie priamej podpory príjmu zraniteľným domácnostiam, ktorá je **dočasná a postupne sa znižuje**, ak ich plány obsahujú opatrenia alebo investície zamerané na tieto zraniteľné domácnosti v súlade s článkom 8 ods. 1. Takáto podpora sa **obmedzuje na priamy vplyv zahrnutia emisií skleníkových plynov (ETS2)**. Náklady na opatrenia na poskytovanie dočasnej priamej podpory príjmu nesmú predstavovať viac ako **37,5 %** odhadovaných celkových nákladov na plán.

Preambula (21): Takáto podpora by sa mala použiť len na riešenie priamych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia **budov** a odvetvia **cestnej dopravy** (ETS2) do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a nemala by sa použiť na riešenie nákladov na elektrinu alebo vykurovanie súvisiacich so začlenením výroby elektrickej energie a tepla do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice (ETS1)
- čl. 8 (3) - ČŠ môžu do odhadovaných celkových nákladov na plány zahrnúť náklady na technickú pomoc na pokrytie **výdavkov** súvisiacich s činnosťami odbornej prípravy, programovania, monitorovania, kontroly, auditu a hodnotenia, **ktoré sú potrebné na riadenie fondu a dosiahnutie jeho cieľov**, napríklad výdavkov na štúdie, informačné technológie, verejné konzultácie so zainteresovanými stranami a informačné a komunikačné činnosti. Náklady na takúto technickú pomoc predstavujú **najviac 2,5 %** odhadovaných celkových nákladov na plán

Definície

Definícia EÚ čl. 2 (10)

„zraniteľné domácnosti“ sú domácnosti v energetickej chudobe alebo domácnosti vrátane domácností s nízkymi a nižšími strednými príjmami, ktoré sú výrazne zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a ktoré nemajú prostriedky na obnovu budov, ktoré obývajú

Definícia EÚ čl. 2 (11)

„zraniteľné mikropodniky“ sú mikropodniky, ktoré sú významne zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia budov alebo z odvetvia cestnej dopravy do rozsahu pôsobnosti smernice 2003/87/ES a ktoré na účely svojej činnosti nemajú prostriedky bud' na obnovu budov, ktoré užívajú, alebo na nákup vozidiel s nulovými a nízkymi emisiami, alebo na prechod na alternatívne udržateľné druhy dopravy vrátane verejnej dopravy podľa toho, čo je relevantné;

Národný dlhý zoznam opatrení a investícií

- Obsahuje všeobecný rámcový návrh
- Cieľ opatrení: prispieť k sociálne spravodlivému prechodu ku klimatickej neutralite riešením sociálnych vplyvov začlenenia emisií skleníkových plynov z odvetvia **budov** a z odvetvia **cestnej dopravy**

5 typov opatrení podľa čl. 8(1) (budovy)

1. Obnova budov, zlepšenie energetickej efektívnosti
2. Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie
3. Dekarbonizácia vykurovania a chladenia
4. Poradenstvo, vzdelávanie, odborná pomoc
5. Podpora pre zapojenie súkromného sektora

Národný dlhý zoznam opatrení a investícií (14)

	Typ opatrenia	Opatrenia a investície	Cielová skupina
1	Obnova budov a zlepšenie energetickej efektívnosti	1.1 Rodinné domy (Obnov dom) 1.2 Bytové domy (ŠFRB)	Zraniteľné domácnosti, Mikropodniky + priama podpora príjmu
2	Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie	2.1 Obnova sociálnych bytov v bytových domoch a obnova zariadení sociálnych služieb v správe obcí a vrátane neverejných poskytovateľov 2.2 Rozvoj nového sociálneho bývania – bytové domy vo vlastníctve samospráv a neziskového sektora (výstavba a rekonštrukcia z nebytových budov) 2.3 Svojpomocná výstavba rodinných domov	Zraniteľné domácnosti + priama podpora príjmu
3	Dekarbonizácia vykurovania a chladenia	3.1 Výmena vykurovacích systémov na fosílnu palivá na komunitnej úrovni - s využitím OZE 3.2 Podpora zdieľania obnoviteľnej energie a energetických komunit 3.3 Inštalácia solárnych zariadení	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky
4	Poradenstvo, vzdelávanie, odborná pomoc	4.1 Poradenstvo, odborná pomoc poskytovaná v rámci jednotných kontaktných miest 4.2. Vzdelávanie samospráv a iných odborníkov – zameranie na SKP	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky
5	Podpora pre zapojenie súkromného sektora	5.1 Verejno-súkromné partnerstvá 5.2 Finančná podpora na dodržiavanie minimálnych noriem energetickej hospodárnosti (EPBD čl. 9) 5.3 Podpora osadenia solárnej energie 5.4 Fiškálne stimuly	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky

Krátky zoznam opatrení a investícií

- Kritériá zahrnutia: ekonomická efektívnosť, súlad s čl. 8 nariadenia o SCF, DNSH
- **priamy ekonomický dopad** na zraniteľné domácnosti / mikropodniky – **zníženie chudoby**
- Predbežné **konzultácie o prioritách**
- Prioritizácia: na základe ekonomickej efektívnosti, predpokladaného rozpočtu
- Podrobný popis opatrení a investícií v krátkom zozname, simulácia balíka opatrení

• Klúčové vlastnosti• Odhadované náklady• Navrhované míľniky a ciele• Harmonogram implementácie• Odporúčania pre predvídateľné výzvy	• Zákonné a zmluvné záruky, ak sa poskytujú prostredníctvom sprostredkovateľov• Vplyv na zraniteľné skupiny a závislosť od fosílnych palív• Zmiernenie rizík• Kontrola súladu s inými politikami• Súlad s DNSH

1. Obnova budov a zlepšenie energetickej efektívnosti (1/2)

Opatrenie: 1.1 Rodinné domy

- Popis:
Holistický prístup, hĺbková obnova, integrácia OZE (FV, solárna tepelná), BACS, smart metering spojený s predplatením elektriny. Pasport obnovy pre postupnú obnovu, nákladová optimálnosť-zníženie nákladov na energiu (EPC, nameraná energia),
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:
Pokračovanie „Obnov dom“ po vyčerpaní Modernizačného fondu, zvýšená ambícia (hĺbková obnova, nie čiastková), zameranie na zraniteľné skupiny.
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti / mikropodniky
 - najhoršie budovy (podľa NPOB EPBD čl. 3 alebo neobnovené pred 1983), 80% plochy RD je postavených pred rokom 2000, na 26 % nebola vykonaná žiadna obnova
 - chladnejšie lokality, prioritné okresy, MRK

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora CO2 emisií (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora primárnej energie (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- zlepšenie vnútorného prostredia
- energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti

Kontext: NECP, EPBD: pasporty obnovy (Art. 12), EPC (Art. 19), Národný plán obnovy budov (Art. 3) - trajektória obnovy budov na bývanie

Výzvy / problémy:

- Potreba cielenej odbornej pomoci (**opatrenie 4**)
- Potreba **financií pred obnovou**, záloha, finančné nástroje (**opatrenie 5**)
- Nie je jasné načasovanie dočerpania MOF – potreba jasnej deliacej čiary, urýchliť čerpanie z MOF

1. Obnova budov a zlepšenie energetickej efektívnosti (2/2)

Opatrenie: 1.2 Bytové domy

- Popis:
Hĺbková obnova, integrácia OZE (FV, solárna tepelná), BACS, smart metering spojený s predplatením elektriny. Pasport obnovy pre postupnú obnovu, nákladová optimálnosť-zníženie nákladov na energiu.
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:
Dobre funguje existujúca schéma ŠFRB.. Potenciálne: rozšíriť o granty, progresívne nastavené dotácie s ohľadom na podiel zraniteľných domácností v BD, hĺbková obnova, rozšírenie cieľovej skupiny na BD pre sociálne bývanie (**opatrenie 2**), ciele investície (marginalizované skupiny a menej rozvinuté okresy/prioritné okresy).
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti, v bytových domoch
 - Neobnovené BD, chladnejšie lokality, prioritné okresy, MRK
- 88 % plochy BD pred rokom 2000. Najviac 1961-1980. Len 6 % bez akejkoľvek obnovy.

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energie – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora CO2 emisií (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora primárnej energie (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- zlepšenie vnútorného prostredia
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti
- Kontext: NECP, EPBD: pasporty obnovy, EPC, Národný plán obnovy - trajektória obnovy budov na bývanie

Výzvy / problémy:

- ťažké zacieliť na zraniteľné domácnosti
- ťažké stanoviť doplnkovosť k ŠFRB
- len malá časť bytových domov nie je obnovená (približne 25 %). 70 % obnovy BD po 2010.
- zabezpečiť zníženie nákladov po obnove pri CZT

2. Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie (1/3)

Opatrenie: 2.1 Obnova sociálnych bytov v bytových domoch a obnova zariadení sociálnych služieb v správe obcí a vrátane neverejných poskytovateľov

- Popis:

Hĺbková obnova, integrácia OZE, BACS, smart metering spojený s predplatením elektriny. Pasport obnovy pre postupnú obnovu, nákladová optimálnosť-zníženie nákladov na energiu. Vrátane základnej infraštruktúry s určitým stupňom flexibility pre neočakávané investície, ktoré budú v BD pre sociálne bývanie, synergia s dopravnou chudobou, bezbariérovosť.
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:

Hĺbková obnova, doplnenie aktérov (neziskové organizácie/sociálne podniky, charity), zariadenia núdzového bývania, dočasné ubytovanie, byty nižšieho štandardu
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti cez: samospráva, neverejné subjekty, mimovládne neziskové organizácie, sociálne podniky, bez ohľadu na ekonomickú vyspelosť lokality
 - najhoršie budovy, chladnejšie lokality, prioritné okresy, MRK

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora CO2 emisií (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora primárnej energie (ukazovateľ vplyvu SKF)
- zlepšenie štandardu bývania a vnútorného prostredia
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti

Výzvy / problémy:

- Potreba finančne podporiť projektovú prípravu obnovy
- Zabezpečiť účel využívania pri súkromných subjektoch

2. Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie (2/3)

Opatrenie: 2.2 Rozvoj nového sociálneho bývania – bytové domy vo vlastníctve samospráv a neziskového sektora (výstavba a rekonštrukcia z nebytových budov)

- Popis:

Výstavba nových sociálnych bytov vrátane prestavby nebytových budov na bytové alebo prestavbu rodinného domu na sociálne bývanie alebo zariadenie sociálnych služieb.
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:

Nové/predĺženie v čase existujúceho opatrenia/rozšírenie veľkosti existujúceho opatrenia: MD SR od roku 1999 priamo podporuje obce pri financovaní rozvoja nájomného bývania prostredníctvom kombinácie dotácie s dlhodobým nízkoúročeným úverom cez program rozvoja bývania a ŠFRB.
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti cez: samospráva, neverejné subjekty, mimovládne neziskové organizácie, sociálne podniky, bez ohľadu na ekonomickú vyspelosť lokality

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- Dostupnosť sociálneho bývania
(v SR je extrémne poddimenzovaný bytový fond sociálneho nájomného bývania (cca 1,6% podielu na bytovom fonde voči európskemu priemeru 10%))
- Výstavba nových sociálnych bytov môže riešiť dopravnú aj energetickú chudobu súčasne

Výzvy / problémy:

- Potreba finančne podporiť **projektovú prípravu** výstavby, čo je v súčasnosti pre obce veľmi nákladné pokryť z vlastných zdrojov.
- Zabezpečiť účel využívania pri súkromných subjektoch

2. Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie (3/3)

Opatrenie: 2.3 Svojpomocná výstavba rodinných domov

- Popis:

Výstavba nových rodinných domov pre domácnosti v energetickej chudobe, prípadne aj v dopravnej chudobe s využitím mikropôžičiek, skúsenosti ukazujú dobrú prax riešenia bývania zraniteľných / marginalizovaných skupín obyvateľstva, a to najmä v rurálnom prostredí.

- Doplnkovosť k existujúcim schémam:

Existujú podobné opatrenia na svojpomocnú výstavbu individuálnych domov v prioritnom ciele 4 (PO4) Program Slovensko na roky 2021 – 2027. Predĺženie, navýšenie?

- Identifikácia cieľovej skupiny:

- zraniteľné domácnosti - marginalizované skupiny obyvateľstva, najmä v rurálnom prostredí

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- Dostupnosť bývania pre zraniteľné domácnosti

Výzvy / problémy:

- Stavebný zákon nepozná svojpomocnú výstavbu
- Problém financovať súkromné vlastníctvo
- Otázna nákladová efektívnosť z hľadiska šírky skupiny zraniteľných domácností, ktorej sa poskytne pomoc.
- Riešenie nesmie sekundárne prispievať k vytváraniu dopravnej chudoby (výstavba vo vzdialenejších lokalitách s absenciou ekonomického a sociálneho prostredia) – dostupnosť pozemkov pre výstavbu.

3. Dekarbonizácia vykurovania a chladenia (1/3)

3.1 Výmena vykurovacích systémov na fosílna palivá na komunitnej úrovni - s využitím OZE

- Popis:
investície do dekarbonizácie vykurovania v úrovni **komunity**, napr. formou energetického spoločenstva dodávajúceho teplo pre viaceré bytové domy, obce ... prispôbené riešenia pre špecifické oblasti alebo skupiny (napr, marginalizované skupiny, menej rozvinuté okresy/prioritné okresy, sociálne bývanie). Formou kombinácie dotácií a úverov.
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:
Nová schéma, alebo prispôbenie existujúcej. V súčasnosti Modernizačný fond podporuje obnovu veľkých sústav CZT. Legislatíva pre energetické komunity rieši FV.
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti a mikropodniky cez spoločenstvá a obce

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora CO2 emisií (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora primárnej energie (ukazovateľ vplyvu SKF)
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti
- Podpora decentralizovanej výroby energie a energetických komunit, rozvoj inteligentných energ. sietí a digitalizácia, diverzifikácia zdrojov energie s dôrazom na obnoviteľné zdroje

Výzvy / problémy:

- Dimenzovanie pre dodávky tepla na úrovni lokálnej komunity, ako vylúčiť lock-in budov
- Ako zmluvne upraviť v praxi odber tepla, cenu tepla vrátane zabezpečenia platieb za teplo, aby obci nevznikali dlhy za neplatičov
- Cena tepla musí byť dlhodobou regulovaná
- Prenechať opatrenie pre Modernizačný fond

3. Dekarbonizácia vykurovania a chladenia (2/3)

3.2 Podpora zdieľania obnoviteľnej energie a energetických komunit

- Popis:
investícia do solárnych systémov (FV), ktoré sú zdieľané s viacerými budovami alebo domácnosťami (**zdieľanie energie**) v energetických komunitách, čo zabezpečí **vyšší pomer vlastnej spotreby**. Riešenia šité na mieru pre špecifické oblasti alebo skupiny budov (sociálne bývanie, marginalizované skupiny alebo menej rozvinuté okresy/prioritné okresy). Vo forme kombinácie dotácií a úverov.
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:
Nová schéma, existuje legislatíva pre zdieľanie energie (energetické komunity)
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti a mikropodniky
 - sociálne bývanie, marginalizované skupiny alebo menej rozvinuté okresy/prioritné okresy

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora CO₂ emisií (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora primárnej energie (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti
- Podpora decentralizovanej výroby energie a energetických komunit, Rozvoj inteligentných energetických sietí a digitalizácia, Diverzifikácia zdrojov energie s dôrazom na obnoviteľné zdroje

Výzvy / problémy:

- Cielenie na zraniteľné skupiny
- pre reálne zníženie nákladov je potrebná zmena legislatívy o zdieľanej energii (distribučné poplatky za vyrobenú FVE).

3. Dekarbonizácia vykurovania a chladenia (3/3)

3.3 Inštalácia solárnych zariadení

- **Popis:**
investície do fotovoltaických panelov (FV) a solárnych tepelných kolektorov alebo fotovoltaických tepelných panelov (PVT) na verejných budovách – zariadeniach sociálneho bývania alebo individuálnych rodinných domoch alebo budovách využívaných zraniteľnými mikropodnikmi.
- **Doplnkovosť k existujúcim schémam:**
Existujú schémy zamerané na FV inštalácie, ktoré možno rozšíriť na zariadenia sociálneho bývania (verejné budovy) a všetky typy solárnych zariadení.
- **Identifikácia cieľovej skupiny:**
 - najmä **mikropodniky** (pre bývanie je zahrnuté v opatreniach 1 a 2)

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora CO₂ emisií (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- úspora primárnej energie (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti
- Podpora decentralizovanej výroby energie a energetických komunít, Rozvoj inteligentných energetických sietí a digitalizácia, Diverzifikácia zdrojov energie s dôrazom na obnoviteľné zdroje

Výzvy / problémy:

- Inštalácia solárnych zariadení sa posudzuje v projektovom návrhu na obnovu, je teda už zahrnutá v opatreniach 1.1, 1.2. a 2.1.
- vylúčiť **duplicitné započítanie** vplyvu opatrenia
- Efektívnosť individuálnej aplikácie na zníženie nákladov na vykurovanie domácnosti je malá. Potreba uskladiť vyrobenú FVE, batérie

4. Poradenstvo, vzdelávanie, odborná pomoc (1/2)

4.1 Poradenstvo, odborná pomoc poskytovaná v rámci jednotných kontaktných miest

- Popis:

Cielené, prístupné a cenovo dostupné informácie, vzdelávanie a poradenstvo týkajúce sa nákladovo efektívnych opatrení a investícií a dostupnej podpory.

Posilniť dva typy poradenstva: poradenstvo prvého kontaktu – existujúcimi sociálnymi pracovníkmi a **špecializované poradenstvo** - zamerané na detailnú technickú pomoc v JKM. Potrebné je **zriadiť viac poradenských centier** aj v menších regiónoch, čo najbližšie k cieľovým skupinám
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:

V rámci JKM (EED, EPBD) pre všetkých obyvateľov poskytovať cielené poradenstvo, zdarma certifikát, pasport obnovy (EPBD Art. 12 and 19), zapojenie existujúcich terénnych pracovníkov (MSPR SR) do energetického poradenstva a pomoci, reg. centrá udržateľnej energetiky
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti a mikropodniky cez terénnych pracovníkov a JKM

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- Vyššie a kvalitnejšie čerpanie prostriedkov zo SKF a v dôsledku toho:
 - zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
 - úspora CO2 emisií (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
 - úspora primárnej energie (**ukazovateľ vplyvu SKF**)
 - Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti

Kontext: EPBD (Art. 18), EED (Art.22): Jednotné kontaktné miesta (one-stop-shops)

Výzvy / problémy:

- Potrebné už v r. 2026 pre Obnov dom z Modernizačného fondu
- „základné energetické poradenstvo“ odsúhlasiť ako oprávnenú činnosť orgánom, ktorý toto financovanie pre pracovníkov v teréne zastrešuje (MPSVR SR alebo Min. zdravotníctva alebo iné)
- regionálne centrá udržateľnej energetiky?

4. Poradenstvo, vzdelávanie, odborná pomoc (2/2)

4.2. Vzdelávanie samospráv a iných odborníkov – zameranie na SKP

- Popis:
Školenia a programy budovania kapacít pre zainteresované strany zapojené do implementácie opatrení SCF cez vzdelávanie samospráv, terénnych pracovníkov a iných odborníkov so zameraním na SCF a zraniteľné domácnosti a mikropodniky, ako využívať SKF a ďalšie programy ako „Obnov dom mini“ a „Zelená solidarita“, vzdelávanie pracovníkov pre Regionálne centrá trvalo udržateľnej energetiky (SIEA).
- Doplnkovosť k existujúcim schémam:
Poradenské schopnosti pre všetky schémy by sa mali rozšíriť aj o ciele pomoc pre zraniteľné skupiny a SKF.
- Identifikácia cieľovej skupiny:
 - zraniteľné domácnosti a mikropodniky, cez vzdelávanie pracovníkov poradenských centier

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- Vyššie a kvalitnejšie čerpanie prostriedkov zo SKF a v dôsledku toho:
 - zníženie nákladov na energiu – zníženie počtu domácností v energetickej chudobe - (ukazovateľ vplyvu SKF)
 - úspora CO₂ emisií (ukazovateľ vplyvu SKF)
 - úspora primárnej energie (ukazovateľ vplyvu SKF)
 - Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti

Kontext: EPBD , EED: Jednotné kontaktné miesta, Regionálne centrá udržateľnej energetiky

Výzvy / problémy:

- Nejasné pokračovanie existujúcich poradenských centier (napr. SIEA Žiť energiou)
- regionálne centrá udržateľnej energetiky?

5. Podpora pre zapojenie súkromného sektora (1/1)

5.1 Verejno-súkromné partnerstvá

5.2 Finančná podpora na dodržiavanie minimálnych noriem energetickej hospodárnosti (EPBD čl. 9)

5.3 Podpora osadenia solárnej energie

5.4 Fiškálne stimuly

- Popis:

Podpora verejných a súkromných subjektov vrátane poskytovateľov sociálneho bývania, pri vývoji a poskytovaní cenovo dostupných riešení EE a vhodných nástrojov financovania v súlade s cieľmi SKF, cieľom je podporiť nový typ investícií, incentivizovať finančné inštitúcie k vytvoreniu nových spoluprác a bankových produktov.

- Doplnkovosť k existujúcim schémam:

Nové schémy na opatrenia súvisiace s SKP mimo opatrení definovaných zákonom a naviazaných na štátny rozpočet (napr. ŠFRB).

- Identifikácia cieľovej skupiny:

- zraniteľné domácnosti a mikropodniky

Vplyv na zraniteľné skupiny:

- Podpora vyššie uvedených opatrení cez finančnú podporu a investície:
 - Mikropôžičky a výhodné úverové možnosti – nízko úročené pôžičky pre zelené investície.
 - Daňové stimuly pre investície do energetickejšieho riešení.

Výzvy / problémy:

- Vhodnosť úverov pre zraniteľné domácnosti a mikropodniky, vymáhateľnosť

Nezaradené opatrenia a investície

Zraniteľné domácnosti:

- **Cenovo dostupná energia: Zľavy na tarify za energie a podpora nízkonákladových technológií.**
- **Renovácia elektrospotrebičov: Program na výmenu starých neefektívnych spotrebičov za energeticky úsporné modely.**

Zraniteľné mikropodniky:

- **Náhrada zastaraných technológií – podpora investícií do energeticky úsporných technológií (... efektívnejšie výrobné zariadenia)**
- **Dekarbonizácia výroby a procesov - granty na prechod na nízkouhlíkové technológie – napr. prechod na elektrifikované procesy namiesto fosílnych palív**
- **Financovanie inovácií – výskum a vývoj nových nízkoemisných technológií v mikropodnikoch.**
- **Zjednodušené grantové schémy pre mikropodniky – zníženie administratívnej záťaže** - implementačná fáza

Potenciálny vplyv na zraniteľné skupiny:

Opatrenia treba upresniť, ale potenciálne:

- zníženie nákladov na energie (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora CO2 emisií (ukazovateľ vplyvu SKF)
- úspora primárnej energie (ukazovateľ vplyvu SKF)
- Energetická bezpečnosť, znižovanie závislosti

Výzvy / problémy:

- Potreba preskúmať oprávnenosť pre SKF, DNSH (výrazne nenarušiť)
- definícia zraniteľných skupín: zasiahnuté cenovými vplyvmi začlenením emisií skleníkových plynov z odvetvia budov alebo z odvetvia cestnej dopravy a ktoré na účely svojej činnosti nemajú prostriedky na obnovu budov ...

Diskusia – Priority

	Typ opatrenia	Opatrenia a investície	Cielová skupina
1	Obnova budov a zlepšenie energetickej efektívnosti	1.1 Rodinné domy (Obnov dom) 1.2 Bytové domy (ŠFRB)	Zraniteľné domácnosti, Mikropodniky + priama podpora príjmu
2	Cenovo dostupné bývanie, sociálne bývanie	2.1 Obnova sociálnych bytov v bytových domoch a obnova zariadení sociálnych služieb v správe obcí a vrátane neverejných poskytovateľov 2.2 Rozvoj nového sociálneho bývania – bytové domy vo vlastníctve samospráv a neziskového sektora (výstavba a rekonštrukcia z nebytových budov) 2.3 Svojpomocná výstavba rodinných domov	Zraniteľné domácnosti + priama podpora príjmu
3	Dekarbonizácia vykurovania a chladenia	3.1 Výmena vykurovacích systémov na fosílnu palivá na komunitnej úrovni - s využitím OZE 3.2 Podpora zdieľania obnoviteľnej energie a energetických komunít 3.3 Inštalácia solárnych zariadení	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky
4	Poradenstvo, vzdelávanie, odborná pomoc	4.1 Poradenstvo, odborná pomoc poskytovaná v rámci jednotných kontaktných miest 4.2. Vzdelávanie samospráv a iných odborníkov – zameranie na SKP	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky
5	Podpora pre zapojenie súkromného sektora	5.1 Verejno-súkromné partnerstvá 5.2 Finančná podpora na dodržiavanie minimálnych noriem energetickej hospodárnosti (EPBD čl. 9) 5.3 Podpora osadenia solárnej energie 5.4 Fiškálne stimuly	Zraniteľné domácnosti, mikropodniky

Prvotný návrh národného zoznamu opatrení a investícií SKP

Doprava

www.trinomics.eu

Východiská

- Portfólio opatrení by malo byť zamerané na rôzne „typy“ dopravnej chudoby (nízkopříjmové skupiny, jednotlivci, ktorí nemajú dostatočnú možnosť mobility)
- Obzvlášť sú dôležité vybrané skupiny – napr. dôchodcovia alebo študenti, osoby s telesným postihnutím alebo jednotlivci a rodiny v riedko osídlených oblastiach
- Nemožno zabudnúť na tzv. skrytú dopravnú chudobu
- Princípy SCF – teda jasne definovaná skupina, doplnkovosť financovania, zabránenie dualitám

Long list opatrení

Obsahuje všeobecný rámcový návrh opatrení:

- Reforma verejnej dopravy
- Dotačné podpory (verejná doprava, jazdené EV, bicykle, cargo bicykle, trojkolky)
- Sociálny leasing bicyklov
- Opatrenia zamerané na ekonomickú stránku cestovania – zľavy a osoby majúce nárok na zľavy
- Cyklo infraštruktúra a doplnkové vybavenie
- Projektová dokumentácia k TIOP
- Kampane

Konzultácie

- Návrh DVL2 a návrh long listu opatrení zaslaný rôznym stakholders
 - IEP
 - MD SR a NADA
 - Cyklokoalícia
 - Institut 2050
 - SK8
 - ÚMS
 - Slovenský paraolympijský výbor
 - SEVA
- Relatívne nízka odozva na dopravnú časť
- Pripomienky k impact assesment a k návrhu opatrení, vrátane dodatočných návrhov

Short list opatrení

- Nie všetky opatrenia sú jasne definovateľné a preukázateľná doplnkovosť financovania
- Odporúčame návrh na vyradenie tých opatrení a investícií, ktoré nespĺňajú kritéria jednoznačnosti určenia a doplnkovosti
- Obmedzenie bude aj podľa disponibilných finančných zdrojov dedikovaných pre dopravnú časť SCF vzhľadom na rôznu finančnú náročnosť opatrení

Long list - návrh opatrení detailne

Reforma verejnej dopravy prostredníctvom NADA a MD SR

- Snaha o rozšírenie celkovej reformy o nové časti ako (MaaS, jednotný lístok)
- Definovanie štandardov pre obsluhu jednotlivých municipalít a jednotlivých zastávok
- Zjednotenie plánu dopravnej obslužnosti železničnej a autobusovej dopravy
- Problematické vidíme:
 - Dodatočnosť zdrojov, keďže NADA je financovaná zo ŠR
 - Časový nesúlad výsledkov reformy NADA s nastavením SCF

Dáta k reforme Verejnej dopravy

- Rozšírenie dostupnosti a kvality dát k vyššie uvedenému bodu
- Rovnaké problematické časti

Long list - návrh opatrení detailne

Nákup bez emisných a nízko emisných vozidiel pre verejnú dopravu a súvisiaca infraštruktúra

- Môže ísť o autobusy, mikrobuses, trolejbusy, železničné vozidlá
- Môže ísť o nahradenie existujúcej flotily alebo aj o nové spojenia a rozšírenie flotily na konkrétne linky.
- Dôležité je aj podpora nabíjacej infraštruktúry
- Prijímateľ môže byť dopravca, objednávateľ, municipalita
- Vozidlá môžu byť vybavené aj nosičmi bicyklov za vozidlo
- Kritérium pre získanie dotácie by malo byť určenie vozidla na obsluhu najviac dopravne chudobných regiónov (využitie práce IEP, neskôr aj štandardov podľa NADA)

Long list - návrh opatrení detailne

Cyklistická infraštruktúra

- Podpora budovania cyklotrás tak, aby rozšírili možnosti cestovať verejnou dopravou, ideálne teda spojenie „oblasť/región – zastávka vlaková/autobusová alebo lokálne „centrum“ (škola, nemocnica a zdrav. Zariadenie, úrad)
- Podporená by mala byť aj súvisiaca infraštruktúra – nabíjačky pre e-bikes, kvalitné stojany, prístrešky a pod.
- Oprávnené by mali byť aj projektové výdavky – otázne je použitie na majetko-právne vysporiadanie.
- Podpora určená pre municipality, vlastníkov zastávok (aj ŽSR), vládne a samosprávne inštitúcie.

Dopravná chudoba M&I

Long list - návrh opatrení detailne

Podpora nákupu bicyklov, trojkoliek a cargo bicyklov

- Podpora nákupu bicyklov, cargo bicyklov a trojkoliek.
- Následne môžu byť bicykle použité ako ponuka pre cestovanie vybraným skupinám obyvateľov na využívanie alebo cez leasing vybraným skupinám na využívanie.

Dopytová doprava

- Podpora formou poskytnutia príspevku na nákup nízko emisného vozidla pre dopytovú dopravu.
- Otázne je aj poskytnutie príspevku na dočasnú prevádzku dopytového spojenia.
- Môže byť použité aj na nákup riešenie objednávanie pre obyvateľov a dispečingu.

Dopravná chudoba M&I

Long list - návrh opatrení detailne

Podpora trhu ojazdených elektroautomobilov (EV)

- Podpora formou príspevku na kúpu EV
- Otázne, či je nutné sledovať príjem osoby a domácnosti.
- Ohraničenie maximálneho príspevku
- Problém s tým, aby nešlo o 2. až 3. vozidlo v domácnosti (2. vozidlo však môže riešiť individuálnu dopravnú chudobu, napríklad študentov v domácnosti)
- V rámci konzultácií návrh na schému pre sociálny leasing EV (vzor FR)

Long list - návrh opatrení detailne

Kampane na podporu využívania inej ako individuálnej automobilovej dopravy

- Všeobecné kampane na zvýšenie povedomia

Unifikácia zliav cestovného v SR a rozšírenie okruhu osôb

- Unifikovanie zliav naprieč SR pre vybrané skupiny a zabezpečenie rovnakých možností pre vybrané skupiny (napríklad študenti, ktorí nemajú prístup k železničnej doprave)
- Kompenzácia pre dopravcov a objednávateľov na zľavy

Podpora multimodálnej dopravy prostredníctvom budovania TIOP

- Podpora pre projektovú dokumentáciu pre TIOP pre ŽSR
- Problamatická je dodatočnosť zdrojov, keďže ŽSR sú financované zo ŠR, vrátane projektových dokumentácií pre investície

Dopravná chudoba M&I

Prehľad a odporúčania

Opatrenie (M&I)	Odporúčanie
Reforma verejnej dopravy	Nepokračovať
Dáta k reforme verejnej dopravy	Nepokračovať
Zľavy pre cestujúcich a rozšírenie skupín osôb	Nepokračovať
Cyklistická infraštruktúra	Pokračovať
Podpora pre nákup bicyklov, trojkoliek a cargo bicyklov	Pokračovať
Podpora nákupu vozidiel pre verejnú dopravu	Pokračovať
Dopytová doprava	Pokračovať
TIOP	Nepokračovať
Kampane	Pokračovať
Podpora trhu s ojazdenými EV/BEV a sociálny leasing EV/BEV	Pokračovať

Diskusie

